

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2019 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DP-WL.0230.70.2017.AD

Pani
Justyna Duszyńska
Sekretarz Komitetu
Rady Ministrów ds. Cyfryzacji

Proszę Pani sekretarzu!

W ślad za pismem z dnia 24 kwietnia 2019 r., znak: DP-WL.0230.70.2017.AD oraz w nawiązaniu do prośby o przekazanie wersji projektu ustawy o gatunkach obcych (UC106) uwzględniającej zmiany wynikające z uwag zgłoszonych na etapie KRMC, w załączeniu przekazuję ww. projekt.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż załączona wersja projektu poza przedmiotowymi zmianami, uwzględnia również ustalenia KSE z dnia 3 kwietnia 2019 r. (pismo w załączeniu) oraz autopoprawkę w art. 4 ust. 5 i 6.

Zmiana wprowadzona w art. 4 ust. 5 projektu ma na celu zapewnienie odpowiedniego informowania podmiotów właściwych do podjęcia działań zaradczych o stwierdzeniu występowania inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz stwarzających zagrożenie dla Polski, rozpowszechnionych na szeroką skalę. Dodano również ust. 6, zgodnie z którym, po otrzymaniu zawiadomienia od regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta ustala podmiot właściwy do przeprowadzenia działań zaradczych oraz informuje go o obowiązkach wynikających z art. 22 projektu.

Uprzejmie informuję, iż zmiany projektu będące skutkiem wprowadzenia autopoprawki, jak również wynikające z uwzględnienia ustaleń KSE nie obejmują materii będącej przedmiotem zainteresowania KRMC.

Z poważaniem,
Z up. Ministra
SEKRETARZ STANU
Małgorzata Golińska

Załączniki:

- 1) projekt wraz z uzasadnieniem i OSR;
- 2) ustalenia KSE – pismo z dnia 4 kwietnia 2019 r., znak: DKSE.9011.17.2019/5/EIP Idz. 935.

U S T A W A

z dnia ..... 2019 r.

o gatunkach obcych^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje sprawy związane z zapobieganiem wprowadzania do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się w środowisku gatunków obcych.

2. Ustawa określa:

- 1) właściwość i zadania organów administracji publicznej oraz innych podmiotów w zakresie wykonywania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”;
- 2) zasady i tryb udzielania zezwoleń na czynności zakazane w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych oraz przeprowadzania kontroli w tym zakresie;
- 3) zasady zarządzania inwazyjnymi gatunkami obcymi;

---

¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35);
  - 2) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30).
- ²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim oraz ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

- 4) zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów tej ustawy oraz rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) ograniczenia dotyczące uwalniania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) badania naukowe – badania naukowe w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) działania zaradcze – działania zaradcze w rozumieniu art. 3 pkt 17 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) eliminacja – eliminację w rozumieniu art. 3 pkt 13 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) gatunek obcy – gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) inwazyjny gatunek obcy – inwazyjny gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 6) inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla państwa członkowskiego w rozumieniu art. 3 pkt 4 rozporządzenia nr 1143/2014, który został ujęty na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2;
- 7) inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 8) izolacja – izolacja w rozumieniu art. 3 pkt 15 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 9) kontrola – kontrola populacji w rozumieniu art. 3 pkt 14 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 10) obiekt izolowany – obiekt izolowany w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 11) obszar morski – polski obszar morski w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125);
- 12) podmiot władający – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:
  - a) posiada prawo do korzystania z nieruchomości, na której zidentyfikowano inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii lub inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski,

- b) jest właścicielem lub posiadaczem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 13) projekt dotyczący gatunków obcych – projekty realizowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie gatunków obcych, w szczególności projekt pilotażowy lub strategiczny, który przewiduje realizację działań zaradczych wobec określonych inwazyjnych gatunków obcych;
- 14) rozprzestrzeniony na szeroką skalę – rozprzestrzeniony na szeroką skalę w rozumieniu art. 3 pkt 16 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 15) szybka eliminacja – zastosowanie środków eliminacji w terminach, o których mowa w art. 22 ust. 3;
- 16) usługi ekosystemowe – usługi ekosystemowe w rozumieniu art. 3 pkt 6 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 17) zapas – zmagazynowane lub przetrzymywane okazy inwazyjnych gatunków obcych.

Rozdział 2

Obowiązki

Art. 3. 1. Każdy kto stwierdzi obecność w środowisku inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski powinien niezwłocznie zawiadomić wójta, burmistrza lub prezydenta miasta – właściwego ze względu na miejsce jego stwierdzenia.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę zgłaszającego;
- 2) adres zamieszkania albo siedzibę lub adres poczty elektronicznej lub numer telefonu zgłaszającego;
- 3) nazwę gatunku;
- 4) liczbę okazów lub zajmowaną powierzchnię, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 5) miejsce i datę stwierdzenia;
- 6) dokumentację fotograficzną, o ile jest to możliwe.

3. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w formie pisemnej w postaci papierowej albo elektronicznej, w szczególności przez elektroniczną skrzynkę podawczą lub za pomocą poczty elektronicznej.

4. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta dokonuje weryfikacji formalnej zawiadomień, o których mowa w ust. 2.

5. Zawiadomienia, które nie zawierają wszystkich wymaganych elementów o których mowa w ust. 2, pozostawia się bez rozpoznania.

Art. 4. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego obowiązkowi szybkiej eliminacji, przekazuje informacje, o których mowa w art. 3 ust. 2, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem określonym i udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Informacja przekazywana jest właściwemu:

- 1) regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska – w każdym przypadku stwierdzenia ich obecności w środowisku z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dyrektorowi parku narodowego – w przypadku stwierdzenia ich obecności na obszarze parku narodowego;
- 3) dyrektorowi urzędu morskiego – w przypadku stwierdzenia ich obecności na obszarze morskim poza obszarem parku narodowego.

2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje informacje, o których mowa w art. 3 ust. 2, o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem określonym i udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do końca każdego kwartału, właściwemu:

- 1) regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska – w każdym przypadku stwierdzenia ich występowania, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dyrektorowi parku narodowego – w przypadku stwierdzenia ich występowania na obszarze parku narodowego;
- 3) dyrektorowi urzędu morskiego – w przypadku stwierdzenia ich występowania na obszarze morskim poza obszarem parku narodowego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 dyrektor urzędu morskiego może w ciągu 7 dni przekazać informację o stwierdzeniu obecności w środowisku tych gatunków do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, który dokonuje w terminie 7

dni identyfikacji gatunku oraz informuje dyrektora urzędu morskiego o wynikach identyfikacji tego gatunku.

4. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego oraz dyrektor urzędu morskiego, po otrzymaniu informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, wprowadza do centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych informacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1-5, w odniesieniu do gatunków:

- 1) podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji – niezwłocznie po otrzymaniu takiej informacji;
- 2) rozprzestrzenionych na szeroką skalę – w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania informacji.

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, po wprowadzeniu do centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 2, zawiadamia o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę:

- 1) w lasach znajdujących się poza obszarami parków narodowych zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;
- 2) na obszarach zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej;
- 3) na obszarach innych niż wymienione w pkt 1 i 2, na których działania zaradcze przeprowadza gmina lub podmiot władający, o którym mowa w art. 2 pkt 12 lit. a – właściwego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

6. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta ustala podmiot właściwy do przeprowadzenia działań zaradczych oraz zawiadamia go o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, informując o obowiązkach wynikających z art. 22.

Art. 5. Dane osobowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1 i 2, przetwarzane są w celu zidentyfikowania podmiotu dokonującego zawiadomienia.

Rozdział 3

Kompetencje organów

Art. 6. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) wydaje zezwolenia, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2;
- 2) przygotowuje i składa wnioski do Komisji Europejskiej o upoważnienia, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) składa raport, zgodnie z art. 12 ust. 2 i art. 23;
- 4) prowadzi centralny rejestr danych o inwazyjnych gatunkach obcych;
- 5) wprowadza informacje do centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych, zgodnie z art. 18 ust. 7;
- 6) przeprowadza analizę dróg niezamierzonego wprowadzania lub rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz identyfikuje priorytetowe drogi;
- 7) opracowuje plan działań lub zestaw planów działań dotyczących dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, koordynuje działania zawarte w tych planach na poziomie regionalnym, zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1143/2014 oraz koordynuje ich wdrażanie;
- 8) przygotowuje i składa do Komisji Europejskiej wnioski o dodanie gatunków do wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, po uprzednim zatwierdzeniu wniosku przez ministra właściwego do spraw środowiska;
- 9) przeprowadza ocenę ryzyka dla gatunków wnioskowanych do dodania do wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 10) występuje do ministra właściwego do spraw środowiska o włączenie gatunków, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii na listę tych gatunków, o której mowa w art. 20 ust. 2;
- 11) przeprowadza ocenę ryzyka dla gatunków, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii, zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014;

- 12) wyraża zgodę na odstąpienie od stosowania środków eliminacji w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji, zgodnie z art. 21 ust. 4;
- 13) identyfikuje gatunki wymagające wzmocnionej współpracy regionalnej oraz składa wnioski do Komisji Europejskiej o ułatwienie współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi, zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 14) powiadamia i współpracuje z Komisją Europejską i innymi państwami, zgodnie z wymogami tego rozporządzenia.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska:

- 1) zawiadamia właściwe organy o stwierdzeniu obecności inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, zgodnie z art. 4 ust. 5;
- 2) wydaje zezwolenia, o których mowa w art. 8 ust. 2;
- 3) dokonuje kontroli spełnienia warunków określonych w zezwoleniach, zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2;
- 4) realizuje zadania w zakresie odbioru i transportu okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, zatrzymanych w czasie granicznej lub drogowej kontroli;
- 5) składa raport, zgodnie z art. 12 ust. 1 i art. 22 ust. 7;
- 6) podejmuje działania informujące i kampanię informacyjną, o których mowa w art. 14;
- 7) wprowadza informacje do centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych, zgodnie z art. 18 ust. 6 i 7;
- 8) przeprowadza działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji, zgodnie z art. 21;
- 9) przeprowadza działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, w zakresie określonym w art. 22 ust. 2;
- 10) wydaje decyzje o których mowa w art. 24 ust. 1.

3. Dyrektor parku narodowego oraz dyrektor urzędu morskiego:

- 1) wprowadza informacje do centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych, zgodnie z art. 18 ust. 6;
- 2) przeprowadza działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji, zgodnie z art. 21;
- 3) przeprowadza działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, w zakresie określonym w art. 22 ust. 2;
- 4) składa raport, zgodnie z art. 22 ust. 7;
- 5) wydaje decyzje o których mowa w art. 24 ust. 1.

4. Wójt, burmistrz, prezydent miasta:

- 1) przyjmuje i weryfikuje formalnie zawiadomienia, o których mowa w art. 3 ust. 1;
- 2) przekazuje właściwym organom informacje o stwierdzeniu obecności inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 3) przeprowadza działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, w zakresie określonym w art. 22 ust. 1 i 3;
- 4) składa raport, zgodnie z art. 22 ust. 6.

5. Dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe:

- 1) współpracuje z właściwymi organami w celu skutecznego wdrażania rozporządzenia nr 1143/2014, zgodnie z art. 7;
- 2) przeprowadza działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, w zakresie określonym w art. 22 ust. 2 pkt 2.

Art. 7. 1. W celu skutecznego wdrażania rozporządzenia nr 1143/2014:

- 1) wójt, burmistrz albo prezydent miasta współpracuje z organami, o których mowa w art. 21 i 22 ust. 2 oraz z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, w przypadku gdy realizuje projekt dotyczący gatunków obcych;

2) zarządcy nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa oraz podmioty pełniące nadzór nad obszarami chronionymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 7-9 ustawy o ochronie przyrody, współpracują z organami, o których mowa w art. 21 i 22, właściwymi do przeprowadzenia działań zaradczych, oraz z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, w przypadku gdy realizuje projekt dotyczący gatunków obcych;

3) organy, o których mowa w art. 21 i 22, oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w przypadku gdy realizuje projekt dotyczący gatunków obcych, mogą współpracować także z Polskim Związkiem Łowieckim.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski obejmuje, w szczególności:

- 1) udostępnianie terenu;
- 2) zawieranie porozumień w zakresie podejmowania działań wobec tych gatunków;
- 3) gromadzenie informacji w zakresie stwierdzeń obecności tych gatunków w środowisku w ramach zadań realizowanych zgodnie z właściwością określoną w odrębnych ustawach bądź na podstawie porozumień, o których mowa w pkt 2;
- 4) przeprowadzanie działań zaradczych w ramach zadań realizowanych zgodnie z właściwością określoną w odrębnych ustawach bądź na podstawie porozumień, o których mowa w pkt 2;
- 5) przekazywanie informacji o przeprowadzonych działaniach zaradczych.

Rozdział 4

Zakazy, zezwolenia i wyłączenia

Art. 7. 1. Zabrania się uwalniania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych.

2. W stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski zabrania się także:

- 1) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa;
- 2) transportu, z wyjątkiem transportu gatunków w związku z przeprowadzonymi działaniami zaradczymi;
- 3) przetrzymywania;
- 4) chowu lub hodowli, rozmnażania lub uprawy;
- 5) wprowadzania do obrotu;

- 6) wykorzystywania;
- 7) wymiany;
- 8) dopuszczania do rozmnożenia.

Art. 8. 1. W stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może wydać zezwolenie:

- 1) o którym mowa w art. 8 i 9 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) na odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b i d rozporządzenia nr 1143/2014:
  - a) w celu przeprowadzenia działań zaradczych, w szczególności w odniesieniu do azyli dla zwierząt, ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych lub ośrodków rehabilitacji zwierząt,
  - b) w przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a oraz art. 15 ust. 4 pkt 1 i pkt 2 lit. a;
- 3) na odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b, d i e rozporządzenia nr 1143/2014:
  - a) w przypadku, o którym mowa w art. 15 ust. 3 pkt 1,
  - b) w celu handlowego wykorzystywania tych gatunków w ramach działań zaradczych, zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. W stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski:

- 1) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 oraz jednocześnie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–8;
- 2) regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–8.

3. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, wydawane są w drodze decyzji administracyjnej.

4. Wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, adres zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy oraz numer telefonu i adres poczty elektronicznej wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do kontaktu;
- 2) imię i nazwisko albo nazwę, adres zamieszkania albo siedzibę, numer telefonu i adres poczty elektronicznej nadawcy lub eksportera oraz odbiorcy lub importera – w

przypadku gdy wniosek dotyczy wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów;

- 3) cel wykonania wnioskowanych czynności;
- 4) opis czynności, których dotyczy wniosek;
- 5) nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyły wnioskowane czynności, naukową i polską, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 6) liczbę lub ilość okazów, których dotyczy wniosek, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 7) określenie warunków, miejsca i czasu wykonania wnioskowanych czynności;
- 8) kopie dokumentów określających pochodzenie okazów;
- 9) informacje potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014, w postaci:
  - a) opisu obiektu izolowanego, w którym gatunek będzie przetrzymywany lub badany w fizycznym odosobnieniu, potwierdzającego, że okazy gatunku nie będą mogły uciec, rozprzestrzenić się lub zostać usunięte przez osoby nieupoważnione,
  - b) przyjętych przez wnioskodawcę procedur dotyczących sprzątania obiektu izolowanego, postępowania z odpadami oraz prac konserwacyjnych, które gwarantują, że okazy gatunku nie będą mogły uciec, rozprzestrzenić się lub zostać usunięte przez osoby nieupoważnione,
  - c) opisu sposobu usunięcia gatunku z obiektu izolowanego, unieszkodliwiania, niszczenia lub humanitarnej eliminacji, które będą prowadzone w taki sposób, aby wykluczyć jego rozprzestrzenianie się lub rozmnażanie poza obiektem izolowanym,
  - d) opisu kwalifikacji personelu, który będzie zajmował się gatunkiem,
  - e) opisu sposobu przemieszczania do i z obiektu izolowanego, które będzie przeprowadzane w warunkach wykluczających ucieczkę gatunku,
  - f) ocena i opis ryzyka ucieczki, rozprzestrzenienia się lub usunięcia okazów gatunku oraz sposobu kontrolowania tego ryzyka, z uwzględnieniem w szczególności tożsamości, biologii i sposobów rozprzestrzeniania się gatunku, wnioskowanej czynności i obiektu izolowanego oraz interakcji ze środowiskiem,
  - g) opisu systemu ciągłego nadzoru i planu awaryjnego na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się gatunku, włącznie z planem jego usunięcia ze środowiska.

5. Wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, poza elementami określonymi w ust. 4, w przypadku wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa, zawiera:

- 1) kody Nomenklatury Scalonej (CN) określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. L 256 z 07.09.1987, str. 1);
- 2) dokładny opis przesyłki lub zapasu oraz okazów, które są zawarte w przesyłce lub zapasie;
- 3) informację o całkowitej masie netto (w kg) przesyłki lub zapasu lub liczbie okazów w przesyłce lub zapasie.

6. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyły czynności, naukową i polską, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 3) liczbę lub ilość okazów, których dotyczy zezwolenie, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 4) opis czynności, na które wydaje się zezwolenie;
- 5) cel wykonania czynności;
- 6) określenie warunków, miejsca i czasu wykonania czynności, których dotyczy zezwolenie;
- 7) określenie warunków wykonania czynności, których dotyczy zezwolenie, niezbędnych do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się gatunku, w tym dotyczących sposobu znakowania lub identyfikacji zwierząt;
- 8) określenie planu awaryjnego na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się gatunku, włącznie z planem jego usunięcia ze środowiska;
- 9) określenie terminu złożenia informacji o wykorzystaniu zezwolenia.

7. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, poza elementami określonymi w ust. 6, w przypadku wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa, zawiera:

- 1) kody Nomenklatury Scalonej (CN) określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. L 256 z 07.09.1987, str. 1);
- 2) dokładny opis przesyłki lub zapasu oraz okazów, które zapas zawiera;
- 3) informację o całkowitej masie netto przesyłki lub zapasu (w kg) lub liczbie okazów w przesyłce lub zapasie.

8. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa ust. 1 i 2, jeżeli:

- 1) wnioskodawca był:
  - a) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 3 i 5, art. 131 pkt 1-5, 8, 13 i 14 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 30 ust. 1 – w okresie roku od dnia prawomocnego ukarania za wykroczenia chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie ukarania,
  - b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2, art. 128a ustawy o ochronie przyrody, art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r - Kodeks karny (Dz. U. 2018 r. poz. 1600 i 2077), art. 35 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122) oraz art. 29 ust. 1 i 2 – w okresie 5 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie skazania;
- 2) nie są spełnione warunki, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014, a w przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a oraz art. 15 ust. 4 pkt 1 i pkt 2 lit. a, warunki o których mowa w art. 8 ust. 2 lit. a, c–e oraz ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) chów lub hodowla organizmów wodnych, do których zastosowanie ma rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo (Dz. Urz. UE L 168 z 28.06.2007, str. 1, z późn. zm.) nie spełnia warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3f ustawy o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1476 oraz z 2019 r. poz. 125) w zakresie wprowadzania gatunku do zamkniętego zakładu akwakultury.

9. Organy właściwe do wydania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą je cofnąć czasowo lub na stałe jeżeli:

- 1) podmiot, który uzyskał zezwolenie nie spełnia zawartych w nim warunków;
- 2) zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 8 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014.

10. Organ przed wydaniem decyzji o cofnięciu zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, może wezwać podmiot do usunięcia uchybień warunkom zawartym w tym zezwoleniu we wskazanym przez siebie terminie.

11. W decyzji o cofnięciu zezwolenia podaje się termin jej wykonania oraz sposób postępowania z gatunkiem objętym zezwoleniem.

12. W odniesieniu do obszarów morskich, właściwość miejscową regionalnego dyrektora ochrony środowiska ustala się wzdłuż wybrzeża na terenie danego województwa.

Art. 9. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska dokonuje kontroli spełniania warunków określonych w wydanych przez siebie zezwoleniach, o których mowa w art. 8 ust. 2.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce przetrzymywania gatunku dokonuje na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska kontroli spełniania warunków określonych w zezwoleniach, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2, wydanych przez ten organ.

3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsca i zakresu kontroli oraz podstawy prawnej do jej wykonywania.

5. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać upoważnienie, o którym mowa w ust. 2.

6. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu na teren należący do podmiotu kontrolowanego;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów.

7. Wstęp na teren należący do podmiotu kontrolowanego oraz wykonywanie czynności kontrolnych następują w obecności podmiotu kontrolowanego albo jego przedstawiciela.

8. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności protokół.

9. Protokół podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot kontrolowany albo jego przedstawiciel.

10. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany protokół podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w protokole adnotacji o odmowie podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany albo jego przedstawiciela.

11. Kopia protokołu, w przypadku o którym mowa w ust. 2, przekazywana jest do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Art. 10. 1. Kontroli urzędowych w zakresie wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub

inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, dokonują w szczególności Służba Celno-Skarbowa, wojewódzcy inspektorzy ochrony roślin i nasiennictwa oraz graniczni lekarze weterynarii.

2. Podmiot, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2, w przypadku wwożenia do Unii Europejskiej lub wywożenia poza granicę Unii Europejskiej inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, zobowiązany jest do zgłoszenia się i przedłożenia tego zezwolenia do właściwego urzędu celno-skarbowego

3. Służba Celno-Skarbowa, wojewódzcy inspektorzy ochrony roślin i nasiennictwa oraz graniczni lekarze powiadamiają regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli:

- 1) niezwłocznie o przypadkach podejrzenia wwozu lub wwozu z zagranicy okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji, bez zezwolenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2;
- 2) do dnia 31 grudnia każdego roku w przypadku podejrzenia wwozu lub wwozu z zagranicy okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, bez zezwolenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2.

4. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera dane niezbędne do realizacji zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie odbioru i transportu okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski. Dane te mogą obejmować: imię, nazwisko, numer PESEL lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu dokonującego wwozu z zagranicy lub wywozu tych okazów.

5. Szczegółowy zakres przekazywanych danych oraz terminy i sposób ich przekazywania określa porozumienie zawarte między Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Lekarzem Weterynarii, a Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

6. Jeżeli w wyniku kontroli urzędowej wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa lub graniczny lekarz weterynarii stwierdzi, że do Polski zostały wwieszone lub istnieje podejrzenie że zostały wwieszone bez zezwolenia inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub stwarzające zagrożenie dla Polski, niezwłocznie informuje o tym właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego.

Art. 11. 1. Odbiór i transport okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, zatrzymanych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej w czasie granicznej lub drogowej kontroli, odbywa się:

- 1) w warunkach wykluczających ucieczkę lub rozprzestrzenienie się okazów gatunku;
- 2) przez podmiot wskazany przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zatrzymania okazu.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, przekazuje zatrzymane okazy do obiektu wskazanego przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zatrzymania okazu.

3. W przypadku konieczności przekazania zatrzymanych okazów do obiektu położonego na terenie innego województwa, regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce zatrzymania okazu, dokonuje wskazania obiektu za zgodą regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na położenie obiektu.

4. Koszty transportu, utrzymania lub eliminacji zatrzymanych okazów ponosi Skarb Państwa, a ich rozliczenia dokonuje regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na położenie obiektu, któremu zostały przekazane zatrzymane okazy.

5. Zatrzymane okazy mogą być przekazywane w szczególności do azyli dla zwierząt, ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych lub ośrodków rehabilitacji zwierząt.

Art. 12. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska składa Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska do dnia 31 stycznia każdego roku raport o wydanych w roku poprzednim zezwoleniach, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 2, zawierający informacje, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1-7, a także informację o wykorzystaniu zezwoleń oraz wynikach kontroli spełniania warunków określonych w tych zezwoleniach.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska do dnia 30 czerwca każdego roku raport o wydanych w roku poprzednim zezwoleniach, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2, zawierający informacje, o których mowa w

art. 8 ust. 6 pkt 1-7 i ust. 7, a także informację o wykorzystaniu zezwoleń oraz wynikach kontroli spełniania warunków określonych w tych zezwoleniach.

Art. 13. 1. W drodze odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1–3, właściciel zwierzęcia domowego przetrzymywanego w celach niekomercyjnych, należącego do inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, ma prawo zatrzymać to zwierzę do naturalnego końca jego życia, jeżeli zwierzę było przetrzymywane przed umieszczeniem gatunku, do którego należy, na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

2. Właściciel zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1 oraz w art. 31 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, nie później niż w ciągu 90 dni od umieszczenia gatunku, do którego to zwierzę należy, na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, o których mowa w art. 20 ust. 1:

- 1) występuje do właściwego organu o zezwolenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 albo
- 2) przekazuje zwierzę do podmiotu, który uzyskał zezwolenie:
  - a) na przetrzymywanie zwierzęcia domowego w celach niekomercyjnych, lub
  - b) w celu przeprowadzenia działań zaradczych, albo
- 3) poddaje zwierzę uśmierceniu, o czym informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia dokonania czynności.

3. Do uzyskania odstępstwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a, nie stosuje się art. 8 ust. 4 pkt 9 lit. d i g oraz ust. 5 i 7.

Art. 14. Regionalny dyrektor ochrony środowiska podejmuje działania w celu powiadomienia właścicieli zwierząt domowych przetrzymywanych w celach niekomercyjnych o ryzyku, jakie stanowi przetrzymywanie zwierząt, o których mowa w art. 13 ust. 1 oraz w art. 31 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, i środkach, jakie należy podjąć w celu zminimalizowania ryzyka rozmnażania i ucieczki, polegające w szczególności na umieszczeniu informacji na stronach podmiotowych regionalnych dyrekcji ochrony środowiska i przeprowadzaniu kampanii informacyjnych.

Art. 15. 1. W drodze odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1–3, posiadacz zapasu inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, zmagazynowanego lub przetrzymywanego w celach komercyjnych, ma prawo do zatrzymania

go przez okres dwóch lat od umieszczenia gatunku, do którego należą okazy stanowiące zapas, na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

2. W drodze odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1–3 i 5, sprzedaż lub przekazywanie żywych osobników roślin lub zwierząt, o których mowa w ust. 1 posiadaczom niekomercyjnym jest możliwe przez jeden rok od umieszczenia gatunku, do którego roślina lub zwierzę należy, na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

3. Posiadacz zapasu, o którym mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, nie później niż w ciągu 90 dni od umieszczenia gatunku na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, o których mowa w art. 20 ust. 1:

- 1) występuje do właściwego organu o zezwolenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 albo
- 2) poddaje uśmierceniu zwierzę lub utylizuje roślinę w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się jej okazów, o czym informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia dokonania czynności.

4. Posiadacz niekomercyjny, o którym mowa w ust. 2 oraz w art. 32 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014:

- 1) występuje do właściwego organu o zezwolenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 albo
- 2) przekazuje zwierzę do podmiotu, który uzyskał zezwolenie:
  - a) na przetrzymywanie zwierzęcia domowego w celach niekomercyjnych, lub
  - b) w celu przeprowadzenia działań zaradczych, albo
- 3) poddaje uśmierceniu zwierzę lub utylizacji roślinę w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się jej okazów, o czym informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia dokonania czynności.

5. Do uzyskania odstępstwa, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 i pkt 2 lit. a, nie stosuje się art. 8 ust. 4 pkt 9 lit. d i g oraz ust. 5 i 7.

Art. 16. 1. Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii oraz inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski, przetrzymywane na podstawie zezwolenia o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2, podlegają znakowaniu lub identyfikacji, zgodnie przepisami wydanymi na podstawie ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określa, w drodze rozporządzenia, sposoby znakowania lub identyfikacji gatunków zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających

zagrożenie dla Polski, kierując się potrzebą ujednolicenia sposobów znakowania i identyfikacji oraz potrzebą uniknięcia niepotrzebnego bólu, stresu lub cierpienia zwierząt.

Art. 17. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, z wyjątkiem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, nie stosuje się w odniesieniu do gatunków obcych, na których wprowadzanie lub przenoszenie jest wymagane:

- 1) zezwolenie ministra właściwego do spraw rybołówstwa, wydawane na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1476) albo odpowiednio art. 97 albo art. 99 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 514, 650, 2245 i 2340);
- 2) na podstawie zgody na wprowadzanie do środowiska zwierząt łownych należących do gatunków obcych, o której mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033 oraz z 2019 r. poz. 125).

2. Zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, z wyjątkiem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, nie stosuje się do uwalniania do środowiska i przemieszczania w tym środowisku roślin:

- 1) przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast oraz zakładaniu i utrzymywaniu zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym;
- 2) wykorzystywanych w ramach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej i racjonalnej gospodarki rolnej;
- 3) wykorzystywanych tymczasowo w celu rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej;
- 4) wykorzystywanych w badaniach naukowych oraz ochronie ex situ, o ile są one prowadzone w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast.

3. Podmiot, który uwolnił do środowiska lub przemieścił w środowisku gatunek obcy, zobowiązany jest do wykonywania tych czynności w taki sposób, aby gatunek nie rozprzestrzenił się poza teren, na który został uwolniony lub przemieszczony, oraz do usunięcia gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania.

Rozdział 5

Centralny rejestr danych o inwazyjnych gatunkach obcych

Art. 18. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi centralny rejestr danych o inwazyjnych gatunkach obcych, zwany dalej „centralnym rejestrem danych”, stanowiący system nadzoru, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. W centralnym rejestrze danych gromadzi się dane na temat inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, w szczególności o:

- 1) biologii gatunków,
- 2) stwierdzeniu obecności w środowisku gatunków, w tym:
  - a) imię i nazwisko albo nazwę zgłaszającego;
  - b) adres zamieszkania albo siedzibę lub adres poczty elektronicznej lub numer telefonu zgłaszającego;
  - c) nazwę gatunku naukową i polską, jeżeli polska nazwa istnieje;
  - d) liczbę okazów lub zajmowana powierzchnia, o ile dane są dostępne;
  - e) miejsce i data stwierdzenia;
- 3) przetrzymywaniu gatunków w obiektach izolowanych, w tym:
  - a) imię, nazwisko i adres albo nazwa, siedziba i adres wnioskodawcy;
  - b) nazwę gatunku naukowa i polska, jeżeli polska nazwa istnieje;
  - c) liczbę lub ilość okazów, których dotyczy zezwolenie, o ile została określona;
  - d) miejsce przetrzymywania.

3. Centralny rejestr danych jest ogólnodostępny i jawny w zakresie informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. c-e.

4. Dane w centralnym rejestrze danych pochodzą w szczególności z inwentaryzacji przyrodniczych, Państwowego Monitoringu Środowiska, informacji regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektora parku narodowego i dyrektora urzędu morskiego o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski oraz informacji pochodzących z zezwoleń wydanych na podstawie art. 8 ust. 1 i 2.

5. Centralny rejestr danych jest prowadzony przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570, z 2018 r. poz. 1000,

1544, 1669 oraz z 2019 r. poz. 60), umożliwiającego zarządzanie danymi przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, dyrektorów parków narodowych oraz dyrektorów urzędów morskich.

6. Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, dyrektorzy parków narodowych oraz dyrektorzy urzędów morskich wprowadzają do centralnego rejestru danych informacje o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, przeprowadzonych działaniach zaradczych, ich skuteczności i oddziaływaniu na gatunki niedocelowe.

7. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska wprowadzają do centralnego rejestru danych dane pochodzące z zezwoleń na przetrzymywanie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, wydanych na podstawie art. 8 ust. 1 i 2.

8. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3 lit. a, są gromadzone w centralnym rejestrze danych w celu zidentyfikowania podmiotu, który dokonał zawiadomienia, o którym mowa w art. 3 ust. 1 oraz podmiotu, który przetrzymuje gatunki w obiekcie izolowanym.

Rozdział 6

Plany działań

Art. 19. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 13 ust. 2 i 4 rozporządzenia nr 1143/2014, opracowuje plan działań lub zestaw planów działań dotyczących dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przedkłada plany, o których mowa w ust. 1, do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

3. Opracowanie lub zmiana planu działań lub zestawu planów działań dotyczących dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych, o których mowa w ust. 1, wymaga zapewnienia przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska możliwości udziału społeczeństwa, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w

ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2018 r. poz. 2081).

Rozdział 7

Listy gatunków, wczesne wykrycie, szybka eliminacja i działania zaradcze

Art. 20. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii:
    - a) podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji,
    - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
  - 2) listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski:
    - a) podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji,
    - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę
- z wyszczególnieniem zwierząt gatunków, które mogą być eliminowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie;
- 3) działania zaradcze oraz warunki ich przeprowadzenia dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków, w tym środki eliminacji, kontroli i izolacji oraz środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez te gatunki,
  - 4) obszary, na których przeprowadzenie działań zaradczych jest wymagane dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków
- kierując się potrzebą skutecznej ochrony środowiska przed inwazyjnymi gatunkami obcymi i potrzebą zapewnienia humanitarnego traktowania zwierząt oraz mając na uwadze art. 19 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę inwazyjnych gatunków obcych, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014:
  - a) podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji,
  - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
- 2) zakazy obowiązujące w stosunku do nich, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014
- 3) działania zaradcze oraz warunki ich przeprowadzenia dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków, w tym środki eliminacji, kontroli i izolacji oraz środki mające na celu

przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez te gatunki,

4) obszary, na których przeprowadzenie działań zaradczych jest wymagane dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków

- kierując się potrzebą skutecznej ochrony środowiska przed inwazyjnymi gatunkami obcymi i potrzebą zapewnienia humanitarnego traktowania zwierząt kręgowych oraz mając na uwadze art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014.

3. Przed wydaniem rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się konsultacje z zainteresowanymi podmiotami trwające nie krócej niż 21 dni.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska występuje do ministra właściwego do spraw środowiska o włączenie gatunków na listę gatunków prawdopodobnie spełniających kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, o której mowa w ust. 2, przedstawiając wstępne dowody naukowe wskazujące, że wystąpiły kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3 rozporządzenia 1143/2014.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przeprowadza ocenę ryzyka, o której mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Do inwazyjnych gatunków obcych, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy odnoszące się do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii.

6. Działania zaradcze przeprowadza się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 1 i 2.

7. W przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 5– 7 rozporządzenia nr 1143/2014 minister właściwy do spraw środowiska po wejściu w życie przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie art. 4 ust. 1 lub art. 10 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014, uchyla lub zmienia odpowiednio przepisy wykonawcze wydane na podstawie ust. 1 i 2.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, z dniem wejścia w życie rozporządzenia uchylającego lub zmieniającego przepisy wykonawcze, wydane na podstawie ust. 1 i 2 wygasają zezwolenia, o których mowa w art. 8 ust. 1, jeżeli gatunek, którego dotyczy zezwolenie nie zostanie umieszczony w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, zgodnie z art. 10 ust. 7 tego rozporządzenia.

Art. 21. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego – dyrektor parku, zaś na obszarach morskich poza obszarem parku narodowego – dyrektor urzędu morskiego, z zastrzeżeniem art. 24, przeprowadza działania zaradcze w stosunku do

inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii występujących na obszarze jego właściwości miejscowej i podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji.

2. Działania zaradcze, o których mowa w ust. 1 obejmują:

- 1) stosowanie środków eliminacji, monitorowanie ich skuteczności i oddziaływania na gatunki niedocelowe, zgodnie z art. 17 ust. 1-3 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) stosowanie środków izolacji oraz monitorowanie ich skuteczności, zgodnie z art. 18 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) stosowanie środków eliminacji, monitorowanie ich skuteczności i oddziaływania na gatunki niedocelowe, zgodnie z art. 18 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) przeprowadzenie innych działań zaradczych oraz monitorowanie ich skuteczności, zgodnie z art. 18 ust. 6 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) stosowanie środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez te gatunki, zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą złożyć do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wnioski o wyrażenie zgody na odstąpienie od stosowania środków eliminacji.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wyraża zgodę na odstąpienie od stosowania środków eliminacji, jeżeli spełnione są przesłanki, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. W przypadku gdy Komisja Europejska zgodnie z art. 18 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014, wyraża sprzeciw wobec zgody na odstąpienie od stosowania środków eliminacji, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powiadamia o tym organy, o których mowa w ust. 1, oraz informuje je o konieczności niezwłocznego zastosowania środków eliminacji.

6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego – dyrektor parku, zaś na obszarach morskich poza obszarem parku narodowego – dyrektor urzędu morskiego, z zastrzeżeniem art. 24, podejmuje działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski występujących na obszarze jego właściwości miejscowej i podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji.

7. Działania zaradcze, o których mowa w ust. 6 obejmują:

- 1) stosowanie środków eliminacji, monitorowanie ich skuteczności i oddziaływania na gatunki niedocelowe, stosując odpowiednio art. 17 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014;

- 2) w przypadku odstąpienia od stosowania środków eliminacji, na podstawie art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, przeprowadzenie innych działań zaradczych w celu uniknięcia dalszego rozprzestrzeniania się tych gatunków oraz monitorowanie ich skuteczności;
- 3) stosowanie środków mających na celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez te gatunki, stosując odpowiednio art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

8. Środki eliminacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 oraz ust. 7 pkt 1, podejmowane są niezwłocznie po stwierdzeniu obecności w środowisku:

- 1) inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii – jednak nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia przekazania zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski – jednak nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

9. Informacje o przeprowadzonych działaniach zaradczych, ich skuteczności i oddziaływaniu na gatunki niedocelowe, podjętych wobec inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego obowiązkowi szybkiej eliminacji, są wprowadzane przez organy, o których mowa w ust. 1 i 6, do centralnego rejestru danych niezwłocznie po ich uzyskaniu.

10. Przeprowadzając działania zaradcze, organy o których mowa w ust. 6 kierują się potrzebą skutecznej ochrony środowiska przed inwazyjnymi gatunkami obcymi, potrzebą zapewnienia humanitarnego traktowania zwierząt kręgowych oraz mają na uwadze art. 19 rozporządzenia nr 1143/2014.

Art. 22. 1. Działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę, przeprowadza gmina z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Działania zaradcze, o których mowa w ust. 1, przeprowadza:

- 1) na obszarze parku narodowego – dyrektor parku;

- 2) na obszarze rezerwatu przyrody – w przypadku rezerwatów leśnych dyrektor regionalny dyrekcji Lasów Państwowych, a w pozostałych przypadkach regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 3) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:
  - a) na obszarach morskich – dyrektor urzędu morskiego,
  - b) na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych oraz niepaństwowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – podmiot władający, o którym mowa w art. 2 pkt 12 lit. a.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b, może niezwłocznie po podjęciu wiedzy o obecności inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski na nieruchomości, zwrócić się do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z wnioskiem o przeprowadzenie działań zaradczych przez gminę.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b, który zgodnie z ust. 3, zwrócił się z wnioskiem do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zwolniony jest z obowiązku przeprowadzenia działań zaradczych.

5. W przypadku gdy podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b, przeprowadził działania zaradcze we własnym zakresie, niezwłocznie informuje o tym gminę.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2 realizujące działania zaradcze, a w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b – gmina, do dnia 31 grudnia każdego roku składają właściwemu ze względu na miejsce przeprowadzenia działań zaradczych, regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska lub dyrektorowi urzędu morskiego raport o przeprowadzonych działaniach zaradczych, ich skuteczności i oddziaływaniu na gatunki niedocelowe, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem określonym i udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

7. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego oraz dyrektor urzędu morskiego do dnia 31 marca wprowadza do centralnego rejestru danych informacje o przeprowadzonych działaniach zaradczych, ich skuteczności i oddziaływaniu na gatunki niedocelowe, podjętych wobec inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

8. Przeprowadzając działania zaradcze, organy o których mowa w ust. 1 i 2 lub podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b, kierują się potrzebą skutecznej ochrony środowiska przed inwazyjnymi gatunkami obcymi, potrzebą zapewnienia humanitarnego traktowania zwierząt kręgowych oraz mają na uwadze art. 19 rozporządzenia nr 1143/2014.

Art. 23. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje Komisji Europejskiej raport, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, po uprzednim zatwierdzeniu go przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 24. 1. Jeżeli do środowiska zostały uwolnione inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego – dyrektor parku, zaś na obszarach morskich poza obszarem parku narodowego – dyrektor urzędu morskiego, wydaje decyzję, w której nakazuje sprawcy ich uwolnienia do środowiska, zwanego dalej „sprawcą”, przeprowadzenie niezbędnych działań zaradczych. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

2. W przypadku niewykonania obowiązku, wynikającego z decyzji o której mowa ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się:

- 1) stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko;
- 2) zakres i sposób przeprowadzenia działań zaradczych;
- 3) termin rozpoczęcia i zakończenia przeprowadzenia działań zaradczych.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, organ nakłada obowiązek:

- 1) wykonania sprawozdania na temat przeprowadzonych działań zaradczych, określając zakres i termin jego złożenia;
- 2) monitoringu skuteczności i oddziaływania na gatunki niedocelowe przeprowadzonych działań zaradczych, określając:
  - a) zakres monitoringu;
  - b) metodykę prowadzenia monitoringu;
  - c) termin i formę przedkładania wyników monitoringu.

5. Ustalając zakres i sposób przeprowadzenia działań zaradczych, organ kieruje się charakterem, zasięgiem i rozmiarem negatywnego oddziaływania uwolnionego inwazyjnego gatunku obcego na rodzime gatunki lub siedliska przyrodnicze, usługi ekosystemowe,

zdrowie człowieka lub gospodarkę, a także możliwością naturalnej naprawy elementów przyrodniczych na obszarze, na którym negatywne oddziaływanie wystąpiło.

6. Do działań zaradczych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii podlegających szybkiej eliminacji, przeprowadzanych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 21 ust. 2-5, ust. 8 pkt 1 i ust. 9.

7. Do działań zaradczych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski podlegających szybkiej eliminacji, przeprowadzanych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 21 ust. 7, ust. 8 pkt 2 i ust. 9.

Art. 25. Jeżeli do środowiska zostały uwolnione inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski podlegające szybkiej eliminacji, regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego – dyrektor parku, zaś na obszarach morskich poza obszarem parku narodowego – dyrektor urzędu morskiego, przeprowadza działania zaradcze zgodnie z art. 21, jeżeli:

- 1) sprawca nie może zostać zidentyfikowany lub nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego, lub egzekucja okazała się bezskuteczna;
- 2) z uwagi na możliwość zaistnienia nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, usług ekosystemowych, zdrowia człowieka lub gospodarki, konieczne jest niezwłoczne podjęcie tych działań.

Art. 26. Jeżeli przeprowadzenie działań zaradczych określonych w decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1, dotyczy terenu, do którego sprawca nie posiada tytułu prawnego, podmiot władający jest obowiązany umożliwić ich podjęcie.

Art. 27. 1. Organ, który zgodnie z art. 25 przeprowadził działania zaradcze, żąda od sprawcy zwrotu poniesionych przez siebie kosztów ich przeprowadzenia.

2. Roszczenia względem sprawcy o zwrot kosztów z tytułu przeprowadzenia działań zaradczych, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia zakończenia tych działań.

3. Obowiązek poniesienia kosztów przeprowadzenia działań zaradczych, ich wysokość oraz sposób uiszczenia określa w drodze decyzji organ, o którym mowa w ust. 1.

4. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów przeprowadzenia działań zaradczych określonych w decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz.

800, z późn. zm.³⁾)), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują organowi, o którym mowa w ust. 1.

Art. 28. 1. Organ, o którym mowa w art. 21 ust. 1 i 6, 22 ust. 1 i 2 i 25, oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w celu realizacji projektów dotyczących gatunków obcych, przed przeprowadzeniem działań zaradczych na nieruchomościach niebędących w posiadaniu tych organów, wyznacza w drodze decyzji administracyjnej termin udostępnienia nieruchomości przez podmiot władający, o którym mowa w art. 2 pkt 12 lit. a oraz informuje o zakresie i sposobie przeprowadzenia działań zaradczych.

2. Podmiot władający, o którym mowa w art. 2 pkt 12 lit. a, jest obowiązany, w terminie określonym w decyzji, do udostępnienia właściwemu organowi nieruchomości, na której gatunki inwazyjne występują lub istnieje podejrzenie, że występują, oraz umożliwienia przeprowadzenia działań, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 2, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. Organ przeprowadzający działania, o których mowa w ust. 1, przywraca nieruchomość do stanu poprzedniego, niezwłocznie po przeprowadzeniu działań, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia zakończenia działań, chyba że podmiot władający, o którym mowa w art. 2 pkt 12 lit. a, pisemnie poinformuje go o braku konieczności przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego.

5. Organowi przeprowadzającemu działania zaradcze, przysługuje prawo wstępu na nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym albo nieruchomość, której właściciel lub użytkownik wieczysty nie żyje i nie przeprowadzono postępowania spadkowego, w celu przeprowadzenia tych działań, bez uprzedniego zawiadomienia.

Rozdział 8

Przepisy karne

Art. 29. 1. Kto:

- 1) wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 7 ust. 1, uwalnia do środowiska lub przemieszcza w tym środowisku inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski,
- 2) narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244, 2354 oraz z 2019 r. poz. 60 i 492.

- 3) narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 2,
- 4) narusza zezwolenie w zakresie o którym mowa w art. 8 ust. 6 pkt 6-8,
- 5) narusza obowiązki, o których mowa art. 13 ust. 2, art. 15 ust. 3 i 4

- podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. W przypadku skazania za przestępstwo określone w ust. 1 lub w ust. 2 sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa oraz gatunku obcego pochodzącego z przestępstwa, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 30. 1. Kto:

- 1) wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 7 ust. 1, uwalnia do środowiska lub przemieszcza w tym środowisku gatunki obce, nienależące do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski,
- 2) nie zgłasza się i nie przedkłada do właściwego urzędu celno-skarbowego zezwolenia w przypadku wwożenia do Unii Europejskiej lub wywożenia poza granicę Unii Europejskiej inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, zgodnie z art. 10 ust. 2

- podlega karze grzywny albo karze aresztu.

2. W przypadku ukarania za wykroczenie określone ust. 1, sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia oraz gatunku obcego pochodzącego z wykroczenia, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 31. 1. Sąd doręcza odpis wydanego prawomocnego orzeczenia o przepadku gatunku obcego, o którym mowa w art. 29 ust. 3 oraz art. 30 ust. 2, Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na położenie obiektu, któremu zostały przekazane zatrzymane okazy gatunku obcego.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, który zgodnie z art. 11 rozliczył koszty transportu, utrzymania lub eliminacji zatrzymanych okazów gatunku obcego, poniesionych do czasu wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 29 ust. 3 oraz art. 30 ust. 2, żąda od sprawcy zwrotu tych kosztów.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, wyznacza w drodze decyzji administracyjnej, podmiot do którego zostanie przekazany gatunek obcy, którego przepadek orzekł sąd.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w stosunku do gatunku obcego, którego przepadek orzekł sąd może zarządzić, w drodze decyzji administracyjnej, na koszt skazanego uśmiercenie zwierzęcia lub utylizację rośliny w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się jej okazów, w przypadku:

- 1) gdy nie można wyznaczyć podmiotu, który zapewni spełnienie warunków o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski albo
- 2) gdy nie można wyznaczyć podmiotu, który zapewni przetrzymywanie gatunku w warunkach zapewniających jego dobrostan, albo
- 3) zagrożenia dla rodzimych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 32. W ustawie z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1476 oraz z 2019 r. poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po ust. 2 dodaje się 2a w brzmieniu:

„2a. Działania związane z przetrzymywaniem, chowem lub hodowlą, czy wykorzystaniem ryb należących do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) możliwe są tylko w przypadku spełniania warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3f w zakresie wprowadzania gatunku do zamkniętego zakładu akwakultury oraz po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych.”;

- 2) w art. 3c po ust. 2 dodaje się ust. 3-5 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw rybołówstwa cofa, w drodze decyzji administracyjnej, zezwolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 1, na wprowadzenie ryb

należących do gatunku, który następnie został umieszczony na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

4. Zezwolenia, o których mowa w ust. 3, które dotyczą inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, mogą obowiązywać przez okres dwóch lat od umieszczenia tego gatunku na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

5. Minister właściwy do spraw rybołówstwa informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wycofaniu wydanego przez siebie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od dnia wycofania zezwolenia.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125) w art. 42 w ust. 2 po pkt 31 dodaje się pkt 31a w brzmieniu:

„31a) związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w środowisku gatunków inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenia dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie z dnia .... o gatunkach obcych (Dz. U. ...);”.

Art. 34. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83 i 125) w art. 34 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) realizuje zadania związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenia dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie z dnia .... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).”.

Art. 35. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033 oraz z 2019 r. poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie

”1) ochrona i zachowanie różnorodności zwierząt łownych;”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Ochrona i zachowanie różnorodności zwierząt łownych polega w szczególności na eliminowaniu ze środowiska zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających

zagrożenie dla Polski wyszczególnionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) w drodze polowań lub w ramach współpracy, o której mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).”;

3) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gospodarka łowiecka jest to działalność w zakresie ochrony i hodowli zwierząt łownych, gospodarowania ich populacjami oraz ich pozyskiwania.”;

b) w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) tropienie, strzelanie z myśliwskiej broni palnej, łowienie sposobami dozwolonymi zwierzyny żywej lub zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski wyszczególnionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych;

2) łowienie zwierzyny lub zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski wyszczególnionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych przy pomocy ptaków łowczych.”;

4) w art. 8a w ust. 6 po pkt 4 w lit j kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) liczbę zaobserwowanych zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski wyszczególnionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz liczbę tych zwierząt pozyskanych w drodze polowań, odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, określone oddzielnie dla każdego gatunku.”;

5) po art. 16 dodaje się art. 16a brzmieniu:

„16a. 1. Minister właściwy do spraw środowiska może wydać zgodę dzierżawcom lub zarządom obwodów łowieckich na wprowadzanie do środowiska zwierząt łownych należących do gatunków obcych, zwane dalej „wprowadzeniem do środowiska”, za wyjątkiem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i

inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, do celu zasiedleń, jeżeli nie jest to szkodliwe dla rodzimych gatunków i siedlisk przyrodniczych.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, jest wydawana na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego lub w przypadku obwodów zarządzanych na wniosek ich zarządców, który zawiera:

- 1) nazwę i adres siedzibę wnioskodawcy;
- 2) obwód łowiecki, w którym zostanie dokonane wprowadzenie do środowiska;
- 3) cel i uzasadnienie konieczności wprowadzenia do środowiska w odniesieniu do prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej;
- 4) nazwę polską i naukową gatunku lub gatunków oraz liczbę osobników, których będzie dotyczyć wprowadzanie do środowiska;
- 5) określenie sposobu, miejsca i czasu wykonania wprowadzania do środowiska oraz wynikających z tego zagrożeń;
- 6) wskazanie podmiotu, który dokona wprowadzenia do środowiska;
- 7) plan kontroli liczebności gatunku wprowadzonego do środowiska.

3. Zgoda o której mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) nazwę i adres siedziby wnioskodawcy;
- 2) obwód łowiecki, w którym zostanie dokonane wprowadzanie do środowiska;
- 3) nazwę polską i naukową gatunku oraz liczbę osobników, których będzie dotyczyć zgoda;
- 4) wskazanie podmiotu wprowadzającego do środowiska;
- 5) określenie warunków realizacji wprowadzanie do środowiska wynikających z potrzeb ochrony populacji gatunków rodzimych i ich siedlisk w rejonie jego wykonania;
- 6) wskazanie trybu kontroli realizacji wydanej zgody wraz ze wskazaniem podmiotów uprawnionych do jej realizacji;
- 7) określenie terminu złożenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska informacji o wykorzystaniu zgody.

4. Zgodę o której mowa w ust. 1 wydaje się w formie decyzji administracyjnej, na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

5. Minister właściwy do spraw środowiska dokonuje kontroli spełniania warunków określonych w wydanych przez siebie zezwoleniach, o których mowa w ust. 1. Przepisy art. 44 ust. 6-12 stosuje się odpowiednio.”;

6) w art. 42:

- a) w ust. 2 uchyla się pkt 3,
- b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podczas polowania indywidualnego wykonujący polowanie jest obowiązany posiadać, poza dokumentami określonymi w ust. 2, upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego wydane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.”,

- c) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Na podstawie upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego możliwe jest polowanie na wszystkie zwierzęta należące do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych, w dowolnej liczbie.”,

- d) uchyla się ust. 11;

7) w art. 42b:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny i zwierzęcia należące do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlega wpisowi w książce ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci papierowej lub elektronicznej, dla każdego obwodu.”,

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku pozyskania zwierzyny lub zwierząt należących do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych na polowaniu indywidualnym myśliwy jest zobowiązany odnotować ten fakt w posiadanym upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego niezwłocznie po

zakończeniu polowania, a w przypadku zwierzyny grubej – przed podjęciem czynności transportowych.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122) w art. 6 ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) uśmiercania zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 37. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2134 oraz z 2018 r. poz. 810, 1669 i 2227) w art. 6 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) sposób przeprowadzania oceny zagrożenia, w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu,
- 2) szczegółowe wytyczne, metodologię oraz tryb przeprowadzania tej oceny,
- 3) informacje wymagane w przypadku oceny przeprowadzanej odrębnie dla GMO innych niż rośliny GMO oraz roślin GMO

– mając na uwadze stopień zagrożenia stwarzanego przez mikroorganizmy i organizmy dla zdrowia ludzi i dla środowiska.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. 2017 r. poz. 2138 oraz z 2018 r. poz. 810 i 1616) w art. 22 w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) istnieje podejrzenie, że są inwazyjnymi gatunkami obcymi stwarzającymi zagrożenie dla Unii lub inwazyjnymi gatunkami obcymi stwarzającymi zagrożenie dla Polski, w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).”.

Art. 39. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) zapobieganie i przeciwdziałanie niepożądanemu oddziaływaniu gatunków obcych na różnorodność biologiczną oraz minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania, a także zapobieganie uwalnianiu do środowiska gatunków obcych.”;

- 2) w art. 5:

- a) pkt 1c otrzymuje brzmienie:

„1c) gatunek obcy – gatunek obcy w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. ...)”,

b) po pkt 1d dodaje się pkt 1e w brzmieniu:

„1e) azyl dla zwierząt – ośrodek, w którym przetrzymuje się żywe okazy zwierząt:

- a) gatunków obcych,
- b) gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. WE L 61 z 03.03.1997, str. 1, z późn. zm.),
- c) gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi,
- d) gatunków objętych ochroną gatunkową, które są niezdolne do życia w środowisku przyrodniczym

- w szczególności, w stosunku do których orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa lub które zostały przekazane przez organy służb i inspekcji oraz inne podmioty, lub znalezione w środowisku przyrodniczym, lub z innych względów wymagające zapewnienia odpowiednich warunków funkcjonowania;”;

3) w art. 8e dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Dyrektor parku narodowego realizuje zadania związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie z dnia .... o gatunkach obcych (Dz. U. ...)”.

4) w art. 17 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do inwazyjnych gatunków obcych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ....o gatunkach obcych.”;

5) w art. 24 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do inwazyjnych gatunków obcych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ....o gatunkach obcych.”;

6) art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Okazy, o których mowa w ust. 1, mogą być przekazywane do ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych, ośrodków rehabilitacji zwierząt lub azyli dla zwierząt.”;

7) art. 73 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie dotyczą ogrodów zoologicznych i placówek naukowych prowadzących badania nad zwierzętami, a zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 nie dotyczą ośrodków rehabilitacji zwierząt oraz azyli dla zwierząt.”;

8) po art. 76 dodaje się art. 76a-c w brzmieniu:

„Art. 76a. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na utworzenie i prowadzenie azylu dla zwierząt.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce położenia azylu dla zwierząt, na wniosek, który zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie azylu dla zwierząt;
- 3) wskazanie miejsca położenia azylu dla zwierząt;
- 4) opis zakresu działalności azylu dla zwierząt;
- 5) opis pomieszczeń do przetrzymywania okazów;
- 6) wykaz gatunków lub grup gatunków zwierząt, które mogą być przetrzymywane w azylu dla zwierząt;
- 7) informacje potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014, w postaci:
  - a) opisu obiektu izolowanego, w którym gatunek będzie przetrzymywany lub badany w fizycznym odosobnieniu, potwierdzającego, że okazy gatunku nie będą mogły uciec, rozprzestrzenić się lub zostać usunięte przez osoby nieupoważnione,
  - b) projektu procedur dotyczących sprzątania obiektu izolowanego, postępowania z odpadami oraz prac konserwacyjnych, które gwarantują, że okazy gatunku nie będą mogły uciec, rozprzestrzenić się lub zostać usunięte przez osoby nieupoważnione,
  - c) projektu sposobu usunięcia gatunku z obiektu izolowanego, unieszkodliwiania, niszczenia lub humanitarnej eliminacji, które będą prowadzone w taki sposób, aby wykluczyć jego rozprzestrzenianie się lub rozmnażanie poza obiektem izolowanym,

- d) opisu kwalifikacji jakie oczekiwane będą od personelu który będzie zajmował się gatunkiem,
  - e) propozycji sposobu przemieszczania do i z obiektu izolowanego, które będzie przeprowadzane w warunkach wykluczających ucieczkę gatunku,
  - f) wstępnej oceny ryzyka ucieczki, rozprzestrzenienia się lub usunięcia okazów gatunku oraz sposobu kontrolowania tego ryzyka, z uwzględnieniem w szczególności tożsamości, biologii i sposobów rozprzestrzeniania się gatunku, wnioskowanej czynności i obiektu izolowanego oraz interakcji ze środowiskiem,
  - g) propozycji systemu ciągłego nadzoru i planu awaryjnego na wypadek ewentualnej ucieczki lub rozprzestrzenienia się gatunku;
- 8) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwa, o których mowa w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2, art. 128a niniejszej ustawy, art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 2018 r. poz. 1600 i 2077), art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122) i art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych;
- 9) oświadczenie o niekaralności za wykroczenia art. 127 pkt 3 i 5, art. 131 pkt 1-5, 8, 13 i 14 niniejszej ustawy oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia... o gatunkach obcych; oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie azylu dla zwierząt;
- 3) wskazanie miejsca położenia azylu dla zwierząt;
- 4) wykaz gatunków lub grup gatunków zwierząt, które mogą być przetrzymywane w azylu dla zwierząt;
- 5) warunki prowadzenia azylu dla zwierząt oraz termin, w którym mają one być spełnione.

4. Warunki przetrzymywania zwierząt w azylu dla zwierząt powinny odpowiadać ich potrzebom biologicznym oraz uniemożliwiać ich ucieczkę. W szczególności azyl dla zwierząt powinien:

- 1) posiadać pomieszczenia i wyposażenie w urządzenia techniczne niezbędne dla przebywania zwierząt poszczególnych gatunków lub grup gatunków;
- 2) zapewniać spełnienie warunków, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 – w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 wydawane jest na czas nieokreślony.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska odmawia wydania zezwolenia jeżeli:

- 1) wnioskodawca nie spełnia warunków przetrzymywania, o których mowa w ust. 4;
- 2) wnioskodawca, będący osobą fizyczną albo wspólnik, udziałowiec, członek zarządu lub prokurent wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej został:

a) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 127 § 5, art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14 niniejszej ustawy oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych – w okresie 3 lat od dnia prawomocnego ukarania za wykroczenie chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie ukarania,

b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2, art. 128a, niniejszej ustawy, art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r – Kodeks karny, art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych – w okresie 10 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie skazania.

7. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w drodze decyzji administracyjnej może cofnąć lub zmienić zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) podmiot, który uzyskał to zezwolenie nie spełnia warunków prowadzenia azylu dla zwierząt;
- 2) podmiot, który uzyskał to zezwolenie nie przestrzega zakresu działalności azylu dla zwierząt;
- 3) podmiot, który uzyskał to zezwolenie nie spełnia warunków przetrzymywania, o których mowa w ust. 4;
- 4) uzasadniono naukowo, że wystąpiły nieprzewidziane zdarzenia o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe, związane z gatunkami przetrzymywanymi w azylu dla zwierząt.

8. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w drodze decyzji administracyjnej cofa zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) podmiot, który uzyskał to zezwolenie nie usunie w wyznaczonym terminie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli przeprowadzonej przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 2) osoba prowadząca azyl została:
  - a) prawomocnie ukarana za wykroczenia, o których mowa w art. 127 § 5, art. 131 pkt 1-5, 8, 13 i 14 niniejszej ustawy oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie ukarania,
  - b) skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2, art. 128a, niniejszej ustawy, art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie skazania.

9. Jeżeli zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, zostanie cofnięte, azyl dla zwierząt podlega likwidacji.

10. W decyzji o cofnięciu zezwolenia Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) określa termin jej wykonania;
- 2) wyznacza podmiot, do którego zostanie przekazany gatunek przetrzymywany w azylu dla zwierząt albo
- 3) nakazuje uśmiercenie gatunku obcego na koszt podmiotu któremu cofnięto zezwolenie.

11. Do czasu likwidacji azylu dla zwierząt podmiot odpowiedzialny za jego prowadzenie jest zobowiązany zapewnić przetrzymywanym gatunkom warunki, o których mowa w ust. 4.

Art. 76b. 1. Do obowiązków podmiotów, które uzyskały zezwolenie, o którym mowa w art. 76a ust. 1, należy:

- 1) przyjmowanie okazów zwierząt, w szczególności:
    - a) w stosunku do których orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa,
    - b) przekazanych przez organy służb i inspekcji dokonujących zatrzymań na granicy państwa lub na jego terytorium oraz inne podmioty,
    - c) znalezionych w środowisku przyrodniczym,
    - d) wymagających zapewnienia z innych względów odpowiednich warunków funkcjonowania
- w zakresie, w jakim pozwalają na to warunki przetrzymywania zwierząt w danym azylu dla zwierząt;

- 2) prowadzenie dokumentacji okazów zwierząt;
- 3) przedkładanie właściwemu ze względu na położenie azylu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska rocznego sprawozdania z prowadzonej działalności, w terminie do marca roku następującego po roku, za które składane jest sprawozdanie.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 zawiera:

- 1) nazwę przetrzymywanych gatunków naukową i polską, jeżeli polska nazwa istnieje i liczbę osobników;
- 2) liczbę osobników, w danym roku:
  - a) przyjętych do azylu, wraz z podaniem źródła ich pochodzenia,
  - b) padłych,
  - c) uśmierconych, wraz ze wskazaniem przyczyny,
  - d) przekazanych do innego podmiotu, wraz ze wskazaniem jego danych.

3. Dokumentacja okazów zwierząt, o której mowa w ust. 1 pkt 2, powinna zawierać następujące dane:

- 1) datę:
  - a) dokonania wpisu,
  - b) dokonania zmiany danych,
  - c) wykreślenia z dokumentacji okazów zwierząt;
- 2) nazwę gatunku naukową i polską, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 3) liczbę posiadanych zwierząt;
- 4) płeć zwierzęcia, jeżeli jest możliwa do ustalenia;
- 5) datę wejścia w posiadanie zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia;
- 6) opis trwałego oznakowania zwierzęcia, jeżeli jest oznakowane.

Art. 76c. 1. Zwierzęta w azylach dla zwierząt nie mogą być rozmnażane, za wyjątkiem zwierząt, o których mowa w art. 5 pkt 1e lit. d.

2. Azyl dla zwierząt może prowadzić działalność związaną z edukacją ekologiczną.

3. Zwierzęta gatunków obcych przetrzymywane w azylu dla zwierząt mogą zostać uśmiercone w przypadku:

- 1) konieczności podjęcia działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego ludzi lub zwierząt;
- 2) konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt;

3) usuwania osobników bezpośrednio zagrażających ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia.”;

9) w art. 77:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce położenia ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt przeprowadza kontrole ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych, ośrodków i azyli dla zwierząt w zakresie ich działalności.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności, wskazanie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt, który ma być kontrolowany, zakresu kontroli oraz podstawy prawnej do jej wykonywania.”,

c) ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wstępu na teren ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt;”;

10) w art. 83f ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) drzew lub krzewów należących do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych.”;

11) w art. 119a:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabrania się rozmnażania zwierząt uzyskanych w wyniku krzyżowania i krzyżowania zwierząt należących do gatunków objętych ochroną częściową lub ścisłą i zwierząt należących do gatunków obcych, oraz zwierząt łownych, ze zwierzętami z innych gatunków, a także ze zwierzętami z form i odmian hodowlanych, bez zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.”;

2) ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wnioskodawca był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo, o którym mowa w art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2, art. 128a, art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia... o gatunkach obcych oraz art. 53 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, w rozumieniu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych, lub zwierząt łownych, w okresie

3 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku chyba, że wcześniej nastąpiło zatarcie skazania;”;

12) uchyla się art. 120;

13) w art. 131:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom utworzy lub prowadzi ogród botaniczny, ogród zoologiczny, ośrodek lub azyl dla zwierząt,”

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeprowadzając likwidację ogrodu zoologicznego, ośrodka lub azylu dla zwierząt nie zapewni przebywającym tam zwierzętom warunków odpowiadających ich potrzebom biologicznym,”

c) pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) nie zachowując należytej ostrożności dopuszcza do ucieczki zwierzęcia z gatunku, o którym mowa w art. 73 ust. 1,”

d) uchyla się pkt 9 i 10.

Art. 40. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2018 r. poz. 2081) w art. 21 ust. 2:

1) w pkt 24:

a) uchyla się lit. h,

b) lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) zezwoleniach na prowadzenie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego, ośrodka rehabilitacji zwierząt lub azylu dla zwierząt,”;

2) po pkt 24 dodaje się pkt 24a w brzmieniu:

„24a) z zakresu ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) o zezwoleniach wydanych na podstawie art. 8 ust. 1 i 2 tej ustawy oraz informacje gromadzone w centralnym rejestrze danych o inwazyjnych gatunkach obcych, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. c-e tej ustawy.”;

3) w art. 127 w ust. 1 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) realizacja zadań związanych z zapobieganiem wprowadzania do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych

stwarzających zagrożenia dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie z dnia .... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).”;

4) w art. 131 w ust. 1 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) realizacja zadań związanych z zapobieganiem wprowadzania do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenia dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie z dnia .... o gatunkach obcych (Dz. U. ...).”.

Art. 41. W ustawie z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. 2019 r. poz. 586 i 642) w art. 99:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wprowadzenie do obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej lub przenoszenie na tych obszarach organizmów morskich gatunków obcych lub gatunków niewystępujących miejscowo, w rozumieniu art. 3 pkt 6 lub pkt 7 rozporządzenia nr 708/2007, w tym wprowadzanie w celu wykorzystania w akwakulturze, wymaga uzyskania zezwolenia wydawanego w drodze decyzji przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska.”;

2) ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) cofa zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- a) działalność nim objęta jest realizowana niezgodnie z zezwoleniem lub
- b) działalność ta stanowi zagrożenie trwałości lub równowagi środowiska morskiego, w szczególności przez negatywny wpływ na gatunki rodzime organizmów morskich, lub
- c) gatunek, którego dotyczy zezwolenie został następnie umieszczony na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski;”;

3) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu

„9a. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 9 pkt 2 lit. c, które dotyczy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, może obowiązywać przez okres dwóch lat od umieszczenia gatunku, którego dotyczą, na liście inwazyjnych gatunków obcych

stwarzających zagrożenie dla Polski, jeżeli zezwolenie zostało wydane przed umieszczeniem gatunku na liście.”;

4) dodaje się ust. 14 w brzmieniu:

„14. Minister właściwy do spraw rybołówstwa informuje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wycofaniu wydanego przez siebie zezwolenia, o którym mowa w ust. 9 pkt 2 lit. c, niezwłocznie, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia wycofania zezwolenia.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany w art. 33 w ust. 1 w pkt 10:

1) lit. i otrzymuje brzmienie:

„i) art. 128, art. 131 pkt 4 w zakresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2, oraz art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340),”;

2) dodaje się lit. m w brzmieniu:

„m) art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia ... o gatunkach obcych (Dz. U. poz. ...) w zakresie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a i d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. U. UE L 317 z 4.11.2014, str. 35) oraz art. 29 ust. 1 pkt 3 w zakresie, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, oraz art. 30 ust. 1 pkt 2 tej ustawy”.

Art. 43. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1044 oraz 2018 r. poz. 1293, 1592, 1669, 1716) w załączniku do ustawy w części III Wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji) po pkt 37 dodaje się punkt 37a w brzmieniu:

„37a. Zezwolenie wydawane na podstawie przepisów ustawy z dnia..... o gatunkach obcych	400 zł	1) zezwolenie wydawane podmiotom, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668);
--	--------	---

⁴⁾ Tekst jednolity wymienionej ustawy został ogłoszony w Dz. U. z 2018 r. poz. , 650, 723, 1000, 1039, 1499, 1544, 1577, 1654, 2193, 2245, 2354 oraz z 2019 r. poz. 53 i 125.

		2) zezwolenie wydawane w przypadkach, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia..... o gatunkach obcych, w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski ”
--	--	---

Rozdział 10

Przepisy przejściowe

Art. 44. 1. W stosunku do osobników zwierząt, o których mowa w art. 73 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 39 niniejszej ustawy, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przetrzymywane są w cyrkach, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Osobniki zwierząt, o których mowa w ust. 1, w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy podlegają zgłoszeniu właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę podmiotu przetrzymującego zwierzę;
- 2) adres miejsca przetrzymywania zwierzęcia;
- 3) liczbę przetrzymywanych zwierząt;
- 4) nazwę gatunku naukową i polską, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 5) datę, miejsce urodzenia lub wyklucia zwierzęcia;
- 6) datę wejścia w posiadanie zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia;
- 7) płeć zwierzęcia, jeżeli jest możliwa do ustalenia;
- 8) informację o trwałym oznakowaniu zwierzęcia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Art. 45. Zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, dotyczące gatunków, które w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy, zostaną wymienione na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 46. Zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, dotyczące gatunków, które zostały wymienione na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, tracą moc.

Art. 47. Zezwolenia, wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, na:

- 1) rozmnażanie gatunków, które zostaną wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1, uznaje się za równoważne z zezwoleniem na dopuszczanie do rozmnażania tych gatunków, wydanym na podstawie art. 8 ust. 1 niniejszej ustawy;
- 2) oferowanie do sprzedaży lub zbywanie gatunków, które zostaną wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1, uznaje się za równoważne z zezwoleniem na wprowadzanie do obrotu tych gatunków, wydanym na podstawie art. 8 ust. 1 niniejszej ustawy.

Art. 48. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy zmienianej w art. 39, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 20 ust. 1, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przy czym za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski uznaje się gatunki wymienione w tych przepisach, z wyłączeniem gatunków umieszczonych na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii.

Art. 49. Do spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 50. 1. Maksymalny limit wydatków budżetowych będący skutkiem finansowym ustawy z podziałem na poszczególnych dysponentów części budżetowych:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska – część 41:

- a) 2020 r. – 1,55 mln zł
- b) 2021 r. – 1,37 mln zł,
- c) 2022 r. – 1,37 mln zł,
- d) 2023 r. – 1,37 mln zł,
- e) 2024 r. – 1,37 mln zł,
- f) 2025 r. – 1,37 mln zł,
- g) 2026 r. – 1,37 mln zł,
- h) 2027 r. – 1,37 mln zł,
- i) 2028 r. – 1,37 mln zł,

- j) 2029 r. – 1,37 mln zł;
- 2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, gospodarki wodnej, rybołówstwa – część 21:
  - a) 2020 r. - 0,238 mln zł
  - b) 2021 r. – 0,208 mln zł,
  - c) 2022 r. – 0,208 mln zł,
  - d) 2023 r. – 0,208 mln zł,
  - e) 2024 r. – 0,208 mln zł,
  - f) 2025 r. – 0,208 mln zł,
  - g) 2026 r. – 0,208 mln zł,
  - h) 2027 r. – 0,208 mln zł,
  - i) 2028 r. – 0,208 mln zł,
  - j) 2029 r. – 0,208 mln zł;
- 3) minister właściwy do spraw budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych – część 19:
  - a) 2020 r. – 0,092 mln zł,
  - b) 2021 r.- 0,082 mln zł,
  - c) 2022 r. - 0,082 mln zł,
  - d) 2023 r. - 0,082 mln zł,
  - e) 2024 r. - 0,082 mln zł,
  - f) 2025 r. - 0,082 mln zł,
  - g) 2026 r. - 0,082 mln zł,
  - h) 2027 r. - 0,082 mln zł,
  - i) 2028 r. - 0,082 mln zł,
  - j) 2029 r. - 0,082 mln zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący, polegający, w stosunku do osób zatrudnionych do realizacji nowych zadań, na:

- 1) obniżeniu wysokości wynagrodzenia,
- 2) obniżeniu wymiaru czasu pracy,
- 3) ograniczeniu wydatków związanych z organizacją szkoleń

- przy jednoczesnym zapewnieniu nieprzerwanego procesu przeprowadzania działań zaradczych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych.

3. Minister właściwy do spraw środowiska monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku IV kwartału według stanu na dzień 20 listopada danego roku oraz w przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, gospodarki wodnej, rybołówstwa monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku IV kwartału według stanu na dzień 20 listopada danego roku oraz w przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2.

5. Minister właściwy do spraw budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku IV kwartału według stanu na dzień 20 listopada danego roku oraz w przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 2.

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., za wyjątkiem art. 37, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**ZA ZGODNOŚĆ
POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM**

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego**

Anna Kosińska-Zywar

**Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska**

Maja Kosieradzka-Arabik

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Ochrony Przyrody**

Wojciech Hurkula

25.04.2019

Agata Dąbrowska

25.04.19

UZASADNIENIE

Inwazyjne gatunki obce (invasive alien species, IAS) wywierają znaczący negatywny wpływ na różnorodność biologiczną są jedną z głównych i coraz częstszych przyczyn jej utraty, zwłaszcza wymierania gatunków. Mają także wpływ na sferę społeczną i gospodarczą, w tym leśnictwo i rolnictwo. W Europie oszacowano, że z ponad 12 000 gatunków obcych występujących w środowisku europejskim, 10–15 % rozmnożyło się i rozprzestrzeniło, powodując szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne. Szacuje się, że szkody te kosztują Unię Europejską co najmniej 12 mld EUR rocznie i stale rosną, dlatego zwalczanie IAS stało się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. W przyjętej przez Komisję Europejską w maju 2011 r. Strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. zwalczanie IAS jest jednym z głównych 6 celów, których realizacja w tej perspektywie czasowej ma zahamować utratę różnorodności biologicznej i zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w Unii Europejskiej. Podstawowym instrumentem realizującym ten cel Strategii jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 4.11.2014, str. 35) – dalej „rozporządzenie UE”. Rozporządzenie weszło w życie 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z tą regulacją na państwach członkowskich ciąży obowiązek ustanowienia ram prawnych na poziomie kraju dla działań służących zapobieganiu niepożądanemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną zamierzonego i niezamierzonego wprowadzania i rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla Unii oraz minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania. Ponadto rozporządzenie UE upoważnia państwa członkowskie do regulowania kwestii dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla danego kraju lub regionu Unii Europejskiej.

W Polsce funkcjonuje system zwalczania gatunków obcych, konieczne jest jednak jego rozbudowanie i dostosowanie do wymagań rozporządzenia UE. Obecnie zasady funkcjonowania systemu reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.), natomiast organem wdrażającym go jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ) i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska (RDOŚ). Projekt ustawy obejmuje zakresem merytorycznym również wspomniany art. 120, którego treść zostanie do niej przeniesiona. Projektowana ustawa reguluje właściwości i zadania organów administracji publicznej oraz innych podmiotów w zakresie wprowadzania i rozprzestrzeniania gatunków obcych, a także w zakresie wykonywania przepisów rozporządzenia UE.

Bazując na schemacie nakreślonym w rozporządzeniu UE, projektowana ustawa w ramach zbioru gatunków obcych wyszczególnia dwa zasadnicze podzbiory inwazyjnych gatunków obcych: gatunki stwarzające zagrożenie dla Unii oraz gatunki stwarzające zagrożenie dla Polski. W ramach obu grup zostaną wyszczególnione inwazyjne gatunki obce, które będą podlegały obowiązkowi szybkiej eliminacji oraz te, które uznane zostaną za rozprzestrzenione na szeroką skalę. Obie podgrupy będą wymagały podejmowania działań zaradczych, które będą się jednak różniły priorytetem ich podejmowania. W pierwszej kolejności przeciwdziałaniu będą podlegać gatunki wymagające szybkiej eliminacji, a zasadniczym celem podejmowanych działań będzie całkowite usunięcie zagrożenia spowodowanego pojawieniem się gatunku, jeśli to możliwe – przez jego pełną i trwałą eliminację.

Wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla UE zawarty jest w rozporządzeniach wykonawczych Komisji UE, kolejno: w rozporządzeniu nr 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. (37 gatunków) oraz nr 2017/1263 z dnia 12 sierpnia 2017 r. (12 gatunków). Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski określone zostaną w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska (art. 21 ust. 1 projektowanej ustawy). Zastąpi ono dotychczas

obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. poz. 1260). Oprócz wspomnianego powyżej podziału gatunków na wymagające szybkiej eliminacji oraz szeroko rozprzestrzenione, w nowym rozporządzeniu minister właściwy do spraw środowiska określi również działania zaradcze, w tym środki eliminacji poszczególnych gatunków. W przypadku gatunków stwarzających zagrożenie dla Polski w rozporządzeniu zostaną określone obszary, na których stosowanie działań zaradczych będzie wymagane. Dla niektórych gatunków może się bowiem okazać, że ze względu na ich powszechność w danym regionie nie jest zasadne ich zwalczanie, podczas gdy w innej części Polski ze względu na niewielkie rozprzestrzenienie się i możliwość redukcji populacji, takie działania będą uzasadnione. Ponadto, działania podejmowane na granicy zasięgu występowania mogą skutecznie ograniczyć dalsze rozprzestrzenianie się gatunku. Wyszczególnione zostaną też gatunki, które mogą być eliminowane na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem łowieckim”. Powyższe regulacje mają na celu ujednolicenie zasad postępowania z gatunkami inwazyjnymi na terenie kraju, takimi jak np. żółwie ozdobne, barszcze kaukaskie czy rdestowce. Metody te będą określone tak, aby m.in. ograniczyć negatywne oddziaływanie działań podejmowanych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych na środowisko (w tym na gatunki niedocelowe i ich siedliska) oraz aby eliminacja przeprowadzana była w sposób humanitarny.

Art. 3 i 4 projektu ustawy wprowadzają obowiązek i regulują procedurę zawiadomienia właściwego organu (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) w przypadku stwierdzenia inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski, który po dokonaniu weryfikacji formalnej zgłoszenia, zawiadamia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektora parku narodowego lub dyrektora urzędu morskiego. Celem tej regulacji jest umożliwienie niezwłocznego działania przez organy właściwe ze względu na miejsce stwierdzenia gatunku, przede wszystkim w zakresie podjęcia próby szybkiej eliminacji gatunku będącego na wczesnym etapie inwazji, ale też stosowania działań zaradczych wobec gatunków szeroko rozprzestrzenionych. Należy bowiem mieć na uwadze, że obecność inwazyjnych gatunków obcych powoduje nie tylko niekorzystne zmiany w środowisku, ale też szkody gospodarcze, a w niektórych przypadkach nawet stwarza zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka (np. w przypadku gatunków barszczy, roślin mogących powodować poważne i bardzo bolesne poparzenia skóry). Trzeba jednak podkreślić, że obowiązek ten nie powoduje powstania obciążenia obywateli ponad miarę, gdyż podlegają mu tylko przypadki, w których gatunek inwazyjny został stwierdzony. Zakłada to posiadanie przez zgłaszającego wiedzy umożliwiającej przynajmniej wstępną identyfikację zgłaszanego gatunku. Projekt ustawy nie wprowadza bowiem obowiązku posiadania umiejętności rozpoznawania inwazyjnych gatunków obcych, co byłoby wymaganiem nierealnym, a jedynie dokonania zgłoszenia w przypadku, kiedy w oparciu o posiadaną wiedzę gatunek taki zostanie stwierdzony. Projekt ustawy określa również zakres takiego zawiadomienia, który został opracowany w taki sposób, aby umożliwić właściwym organom jego sprawną weryfikację oraz właściwe dobranie działań zaradczych, w zależności od gatunku oraz okoliczności, w jakich został on stwierdzony. Z uwagi na postęp techniki i rosnącą dostępnością urządzeń mobilnych z dostępem do internetu, przygotowanie i wysłanie zawiadomienia o zakresie wskazanym ustawą, nie powinno nastręczać trudności, a prawdopodobnie w dużej części przypadków będzie to możliwe w chwili i miejscu stwierdzenia obecności inwazyjnego gatunku obcego.

W art. 4 ust. 3 projektu przewidziano udział wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w procesie identyfikacji inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz Polski .

Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska będą stanowić wsparcie dla dyrektorów urzędów morskich, którzy

Projektowana ustawa wprowadza obowiązek udostępnienia nieruchomości przez podmioty posiadające prawo do korzystania z nieruchomości, na której zidentyfikowano inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii lub inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski (art. 26). Udostępnianie nieruchomości, o którym mowa powyżej umożliwi odpowiednim organom przeprowadzenie sprawnych i szybkich działań mających na celu ograniczenie lub wyeliminowanie tych gatunków. Należy bowiem podkreślić, że środki wczesnego wykrywania i szybkiej eliminacji mają kluczowe znaczenie dla zapobiegania zadomowieniu się i rozprzestrzenianiu takich gatunków. Najskuteczniejszym i najbardziej ekonomicznym sposobem reakcji jest możliwie szybkie wyeliminowanie populacji, gdy liczba osobników jest jeszcze niewielka. Jednocześnie, aby zabezpieczyć podmiot władający przed niedogodnościami wynikającymi z realizacji obowiązków wynikających z niniejszej ustawy przez organy administracji państwowej, projekt ustawy wprowadza obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, niezwłocznie po przeprowadzeniu działań, nie później jednak niż w ciągu roku od zakończenia działań (chyba, że podmiot władający nieruchomością pisemnie poinformuje organ o braku konieczności przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego).

W art. 6 projektu wskazano kompetencje organów wynikające z rozporządzenia nr 2016/1141 oraz projektowanej ustawy.

Zadania GDOŚ obejmują m.in.:

- 1) przekazywanie informacji i współpracę z Komisją Europejską i państwami członkowskimi (zgodnie z art. 4 ust. 4, art. 9 ust. 1, 3 i 6, art. 11 ust. 1 i 2, art. 16 ust. 2 i art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 2016/1141);
- 2) wykonywanie analiz ryzyka (zgodnie z art. 5 ust. 2 i art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 2016/1141) i innych opracowań wymaganych rozporządzeniem UE (zgodnie z art. 13 ust. 1, 3 i 5 rozporządzenia nr 2016/1141);
- 3) wydawanie, kontrolę i cofanie zezwoleń dotyczących inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej (zgodnie z art. 8 ust. 1, 2, 5 i 8 rozporządzenia nr 2016/1141), a także inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 4) stworzenie i prowadzenie centralnego rejestru danych (zgodnie z art. 8 ust. 7 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 2016/1141);
- 5) zbieranie informacji od innych podmiotów, przekazywanie raportów do Ministra Środowiska.

Ustawa określa również kompetencje i obowiązki RDOŚ, dyrektorów parków narodowych oraz dyrektorów urzędów morskich, m.in. w zakresie:

- 1) przyjmowania zgłoszeń od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o stwierdzeniu w środowisku występowania inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski (dodatkowo w przypadku dyrektorów urzędów morskich zapewnione zostało im wsparcie wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w zakresie identyfikacji gatunku);
- 2) stosowania szybkiej eliminacji i działań zaradczych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (zgodnie z art. 17 ust. 2 i 3, art. 18 ust. 4 i art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 2016/1141) i stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 3) monitorowania skuteczności podejmowanych działań (zgodnie z art. 19 ust. 4 rozporządzenia nr 2016/1141);

- 4) podejmowania działań w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub stwarzające zagrożenie dla Polski (zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 2016/1141);
- 5) wydawania, kontroli i cofania zezwoleń dotyczących inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 6) współdziału w prowadzeniu centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych;
- 7) prowadzenia postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia do środowiska inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 8) podejmowania działań zapobiegawczych lub naprawczych w przypadku uwolnienia do środowiska inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 9) zbierania informacji od innych podmiotów, przekazywanie informacji GDOŚ i współpraca z innymi podmiotami.

Ponadto, ustawa przewiduje współpracę między jednostkami samorządów terytorialnych, jednostkami organizacyjnymi Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych, jednostkami organizacyjnymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, podmiotami pełniącymi nadzór nad obszarami chronionymi oraz jednostkami naukowymi z RDOŚ, dyrektorami parków narodowych i dyrektorami urzędów morskich przy realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia UE. Organy odpowiedzialne za wdrażanie rozporządzenia UE mogą również współpracować z Polskim Związkiem Łowieckim. Współpraca ta obejmuje w szczególności udzielanie informacji na temat inwazyjnych gatunków obcych, udostępnianie terenu czy zwieranie porozumień celowych, tworzenie wspólnych programów służących kontroli, izolacji lub eliminacji inwazyjnych gatunków obcych. Należy bowiem wskazać że zarządzanie gatunkami obcymi na terenie Polski w zakresie proponowanym przez ustawę będzie wymagało uzupełniających się wysiłków na szczeblu centralnym, regionalnym i gminnym, a także współdziałania podmiotów posiadających wiedzę naukową i odpowiedzialnych za wykonywanie działań w terenie.

W celu wprowadzenia spójnego systemu postępowania z gatunkami obcymi, projekt ustawy przewiduje w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski zakazy analogiczne do tych obowiązujących wobec inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii (art. 7 ust. 2 projektu ustawy). Należy zauważyć, że większość tych zakazów obowiązuje już obecnie na mocy art. 120 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

Ponadto w art. 8 projektowanej ustawy uregulowano kwestie związane z zezwoleniami na odstępstwo od zakazów obowiązujących względem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, sytuacje, w których organ odmawia wydania zezwolenia lub cofa zezwolenie (przy uwzględnieniu art. 8 ust. 4 rozporządzenia UE), zasady kontroli zezwoleń (przy uwzględnieniu art. 8 ust. 8 rozporządzenia UE). Należy bowiem zauważyć, że tryb postępowania wobec inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii co do zasady określają przepisy rozporządzenia UE, a tylko tam gdzie to jest to niezbędne, uzupełnione są o przepisy krajowe.

W tym miejscu należy wskazać, że projektowana ustawa, zgodnie z możliwością jaką daje art. 23 rozporządzenia nr 1143/2014 przewiduje bardziej rygorystyczne przepisy niż transponowana regulacja unijna. Ich bardziej wymagający charakter przejawia się nałożeniem obowiązku uzyskania

zezwolenia o którym mowa w art. 8 projektowanej ustawy na osoby, które chcą zatrzymać posiadane przez siebie zwierzęta, w przypadku, gdy zostaną one wpisane na listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, a które chcą je zatrzymać.

W projekcie uregulowane zostały także kwestie m.in. komercyjnego wykorzystania okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub Polski, raportowania o podjętych działaniach, monitoringu skuteczności podejmowanych działań oraz odtwarzania naturalnego stanu ekosystemów środowiska.

Do ustawy nie przeniesiono natomiast części rozporządzenia dotyczącej uzyskania upoważnień (art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014) na czynności inne niż te określone w art. 8 ust. 1 rozporządzenia, gdyż ta część zawiera informacje o trybie współdziałania Komisji i państwa członkowskiego, którego funkcje zgodnie z art. 6 projektu ustawy pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, oraz o zawartości wniosków o upoważnienie. W związku z powyższym podmiot zainteresowany uzyskaniem upoważnienia, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014 przedkłada Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska wniosek zawierający informacje o których mowa w tym artykule rozporządzenia. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska po weryfikacji i analizie wniosku, przedkłada go Komisji, za pomocą specjalnego systemu elektronicznego. Komisja podejmuje decyzję co do zgody na wydanie upoważnienia w terminie 60 dni od otrzymania wniosku. W następstwie udzielenia upoważnienia przez Komisję Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może wydać zezwolenie na wnioskowaną czynności, uwzględniając w nim wszelkie warunki określone przez Komisję w upoważnieniu.

W art. 10 projektu uregulowano również kwestie związane z kontrolami urzędowymi, o których mowa w art. 15 rozporządzenia nr 1143/2014. Kontrole urzędowe będą obejmowały wwożenie z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski i dokonywane będą, w szczególności przez Służbę Celno-Skarbową, wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa oraz granicznych lekarzy weterynarii. Kontrola będzie przeprowadzana na granicy RP, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, w ramach dotychczasowych kontroli przeprowadzanych przez te organy i procedur określonych w odrębnych przepisach (ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, z późn. zm.), ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 2138, z późn. zm., ustawa z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 970, z późn. zm.)).

Ustawą wprowadzono także obowiązek znakowania lub identyfikacji inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub Polski przetrzymywanych na podstawie zezwoleń wydawanych zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 projektu. W celu zapewnienia skutecznego zarządzania gatunkami obcymi minister właściwy do spraw środowiska określi sposoby znakowania i identyfikacji gatunków zwierząt inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, kierując się potrzebą ujednolicenia sposobów znakowania i identyfikacji oraz potrzebą uniknięcia niepotrzebnego bólu, stresu lub cierpienia zwierząt.

Projektowana ustawa (art. 17) określa odstępstwa od zakazu uwalniania do środowiska oraz przemieszczania w tym środowisku gatunków obcych. Są to analogiczne odstępstwa jak w obecnym art. 120 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody. Dodano przepis wskazujący wprost na możliwość wprowadzania obcych gatunków łownych do środowiska (np. bażanta) na podstawie odpowiedniej zgody Ministra Środowiska wydawanej na podstawie Prawa łowieckiego. Doprecyzowane zostało

także zwolnienie z zakazu dotyczące wprowadzania roślin gatunków obcych do środowiska (art. 17 ust. 2 projektowanej ustawy). Zaproponowano, aby dotyczyło ono wszystkich roślin gatunków obcych (nie tylko rosnących w zadrzewieniach i na terenach zieleni - które według definicji ustawy o ochronie przyrody są terenami publicznymi), w przypadku jeśli będą towarzyszyły obiektom budowlanym (np. zabudowaniom mieszkalnym, skwerom) lub jeśli będą dotyczyły terenów zieleni w miastach czy na terenie zwartej zabudowy wsi. Nowe odstępstwo zostało przewidziane do tymczasowego stosowania roślin gatunków obcych przy rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej. Ponadto, odstępstwu podlegać będą rośliny wykorzystywane w badaniach naukowych oraz ochronie *ex situ*, muszą jednak być prowadzone w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast. Odstępstw tych nie stosuje się do gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub stwarzających zagrożenie dla Polski.

Projekt ustawy określa zasady funkcjonowania centralnego rejestru danych o inwazyjnych gatunkach obcych, który zgodnie z art. 18 ust. 1 projektu, jest prowadzony przez GDOŚ, przy współudziale regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, dyrektorów parków narodowych i dyrektorów urzędów morskich (art. 18 ust. 5 projektu). Stworzenie centralnego rejestru danych wynika z potrzeby wypełnienia art. 14 rozporządzenia UE, dotyczącego obowiązku ustanowienia systemu nadzoru obejmującego inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii. Stworzenie, a następnie funkcjonowanie centralnego rejestru danych o gatunkach obcych, w którym będą gromadzone i rejestrowane dane dotyczące występowania w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, będzie stanowiło system nadzoru, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia UE. Ponadto, dane zgromadzone w centralnym rejestrze danych posłużą m.in. do przygotowania co 6 lat raportu dla Komisji Europejskiej, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia UE.

Aby ograniczyć pojawianie się gatunków obcych na terytorium Polski, GDOŚ opracowuje plany działań dotyczące dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub stwarzających zagrożenie dla Polski (art. 20 ust. 1), które następnie zatwierdza minister właściwy do spraw środowiska. Zgodnie z rozporządzeniem UE, plany obejmują harmonogramy działań i opis środków, które należy przyjąć w celu zapobiegnięcia wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych na terytorium Unii i rozprzestrzeniania się tych gatunków w jej granicach. Wprowadzony został obowiązek zapewnienia udziału społeczeństwa przy tworzeniu planów zarządzania priorytetowymi drogami przenoszenia gatunków inwazyjnych oraz podczas uchwalania rozporządzeń ministra właściwego do spraw środowiska dotyczących działań zaradczych, tak aby dochowany został wymóg art. 26 rozporządzenia UE. Komentarza wymaga, zapis art. 20 ust. 3 stanowiący, iż przed wydaniem rozporządzeń przeprowadza się konsultacje z zainteresowanymi podmiotami trwające nie krócej niż 21 dni. Powyższe wynika z potrzeby zapewnienia społeczeństwu skutecznej możliwości uczestnictwa w przygotowywaniu ww. rozporządzeń, przez uniemożliwienie skracania okresu konsultacji, na podstawie innych regulacji.

W sytuacji, gdy w środowisku pojawi się inwazyjny gatunek obcy, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzającego zagrożenie dla Unii, minister właściwy do spraw środowiska, zgodnie z art. 20 ust. 2 projektu, może wprowadzić w drodze rozporządzenia zakazy w stosunku do tego inwazyjnego gatunku obcego. Jest to rozwiązanie, które umożliwi przyjęcie krajowych środków prawnych wobec gatunków, co do których dopiero toczy się na forum Unii Europejskiej dyskusja dotycząca ich inwazyjności i prawdopodobnego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, oraz zanim zostaną poddane głosowaniu decyzje, co do ewentualnego włączenia tych gatunków na listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Zgodnie z projektowanymi regulacjami, przed wydaniem przez ministra ww. rozporządzenia Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska

wstępne dowody naukowe wskazujące, że wystąpiły kryteria ustanowione w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014 oraz przeprowadza ocenę ryzyka, o której mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014. Należy zauważyć, iż w art. 10 ust. 5-7 rozporządzenia nr 1143/2014 zobowiązano państwo członkowskie do uchylenia lub zmiany środków nadzwyczajnych podjętych w przypadku pojawi się inwazyjny gatunek obcy, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzającego zagrożenie dla Unii (rozporządzenie ministra właściwego do spraw środowiska wydawane na podstawie art. 20 ust. 2 projektu), w przypadku gdy Komisja umieści inwazyjny gatunek obcy w wykazie unijnym albo gdy odmówi uzupełnienia wykazu o gatunek zgłoszony przez państwo członkowskie. W takich przypadkach, minister właściwy do spraw środowiska, po wejściu w życie przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie art. 4 ust. 1 lub art. 10 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014, został w projekcie zobowiązany do uchylenia lub zmiany przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 i 2 projektowanej ustawy. W związku z tym, iż do inwazyjnych gatunków obcych, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy odnoszące się do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, tym samym dla tych gatunków można uzyskać odstępstwa od zakazów, w projekcie uregulowano kwestię usunięcia z obrotu prawnego zezwoleń, o których mowa w art. 8 ust. 1, jeżeli gatunek, którego dotyczy zezwolenie nie zostanie umieszczony w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, zgodnie z art. 10 ust. 7 rozporządzenia nr 1143/2014 – w tym przypadku zezwolenia wygasają z dniem wejścia w życie rozporządzenia uchylającego lub zmieniającego przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 20 ust. 2. Podobnie, w przypadku, gdy zmienia się przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 20 ust. 1 projektowanej ustawy.

Stosowanie działań zaradczych w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionych na szeroką skalę będzie obowiązkiem przede wszystkim gminy (art. 22 ust. 1 projektu ustawy). Wyjątki co do zasady dotyczą obszarów chronionych i będących własnością prywatną. W pierwszym przypadku wymienić należy parki narodowe (na ich obszarze działania zaradcze podejmuje zawsze dyrektor parku – również na obszarach morskich i na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych oraz niepaństwowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej) oraz rezerwy przyrody (w przypadku rezerwatów leśnych za podejmowanie działań zaradczych odpowiedzialny jest właściwy regionalny dyrektor lasów państwowych, a na obszarze pozostałych rezerwatów – regionalny dyrektor ochrony środowiska). Na obszarach morskich działania zaradcze podejmuje dyrektor urzędu morskiego. W przypadku obszarów będących własnością prywatną (nieruchomości stanowiące własność osób fizycznych) oraz niepaństwowych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, podmiot władający nieruchomością po powzięciu wiedzy o obecności inwazyjnego gatunku obcego na jego nieruchomości będzie zobowiązany do podjęcia decyzji, czy zastosuje w stosunku do niego działania zaradcze. Jeśli tak, podmiot musi jedynie poinformować gminę o działaniach zaradczych wprowadzonych na własną rękę. Należy to zrobić niezwłocznie. Jeśli natomiast podmiot władający sam nie podejmie się wykonania działań zaradczych, niezwłocznie zwraca się do wójta, burmistrza lub prezydenta z wnioskiem o podjęcie działań zaradczych przez gminę.

W art. 24-28 projekt ustawy reguluje sytuacje, w których do środowiska zostały uwolnione inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski. Informacje o incydencie uwolnienia do środowiska inwazyjnych gatunków obcych mogą pochodzić od służb porządkowych np. Policji, Straży Granicznej czy ze zgłoszeń wnoszonych w trybie art. 3 projektowanej ustawy. Na podstawie doświadczenia z innych krajów

należy wskazać, że kluczowym dowodem, w takich sytuacjach, jest nagranie z monitoringu (miejskiego, przejść granicznych, mienia osób prywatnych) na którym zarejestrowano moment uwolnienia. W takich okolicznościach wydawana jest decyzja nakazująca sprawcy ich uwolnienia podjęcie niezbędnych działań zaradczych. Kolejność, zakres i sposób podejmowania działań zaradczych jest ustalana każdorazowo indywidualnie, a wydawana decyzja ma rygor natychmiastowej wykonalności. W sytuacji gdy sprawca nie może zostać zidentyfikowany lub niezwłoczne podjęcie działań konieczne jest z uwagi na możliwość zaistnienia nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, usług ekosystemowych, zdrowia człowieka lub gospodarki, RDOŚ, dyrektor parku narodowego lub dyrektor urzędu morskiego, podejmuje środki eliminacji, a w szczególnych przypadkach inne działania zaradcze. Działania te są podejmowane w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub dla Polski podlegających obowiązkowi szybkiej eliminacji. W analogicznych sytuacjach, dotyczących gatunków szeroko rozprzestrzenionych, tj. jeśli sprawcy uwolnienia gatunku nie da się zidentyfikować, działania w postaci działań zaradczych podejmują podmioty wskazane w art. 25 ust. 1. Uregulowane zostały także kwestie związane z naruszeniem przepisów dotyczących gatunków obcych lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski. Możliwe naruszenie będzie stanowiło przestępstwo lub wykroczenie. Sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia lub przestępstwa oraz przedmiotów, roślin, zwierząt lub grzybów pochodzących z wykroczenia lub przestępstwa. Przepisy te wdrażają art. 30 rozporządzenia UE.

Zmiany w przepisach obowiązujących:

1) ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1476, z późn. zm.)

Zaproponowany przepis art. 32 wypełnia wymóg przepisu przejściowego zawartego w art. 32 ust. 3 rozporządzenia UE. Zezwolenie dla podmiotów gospodarczych na wprowadzanie do wód ryb należących do gatunku uznanego za inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii, będą zgodnie z przepisami unijnymi cofnięte. Termin na cofnięcie zezwolenia wynosi 2 lata od umieszczenia gatunku na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Analogiczny przepis zaproponowano dla inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski;

2) ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125)

Projektowana zmiana art. 42 ust. 2 rozszerzają katalog kompetencji organów administracji morskiej o sprawy związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w środowisku gatunków inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie o gatunkach obcych;

3) ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83 i 125)

Projektowana zmiana art. 34 rozszerza katalog kompetencji dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych o realizację zadań związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych

gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie o gatunkach obcych;

4) ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą – Prawo łowieckie”

Ustawa została uzupełniona o przepisy art. 34 mające na celu ochronę rodzimych gatunków przed negatywnym wpływem gatunków obcych oraz uproszczenie odłowu gatunków obcych ze środowiska. W Prawie łowieckim proponuje się utworzenie mechanizmu, który byłby wsparciem procesu zwalczania inwazyjnych zwierząt obcych, stanowiących zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej. Polega on na umożliwieniu uśmiercania wybranych gatunków IAS, ściśle określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o gatunkach obcych. Niektóre gatunki ssaków i ptaków byłyby tam wyszczególnione do eliminacji w drodze polowań oraz przy użyciu innych dozwolonych metod, na podstawie Prawa łowieckiego, tj. odstrzałów, odłowów w pułapki żywołowne czy łowienia za pomocą ptaków łowczych. Gatunki te w odróżnieniu od gatunków łownych nie wymagają uprzedniego planowania łowieckiego. W rocznym planie łowieckim w odniesieniu do gatunków IAS wskazanych do eliminacji na podstawie Prawa łowieckiego w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 20 ust. 1 umieszczać się będzie jedynie informacje monitoringowe i sprawozdawcze, tj. liczbę zaobserwowanych osobników i wykonane uśmiercenie. Gatunki te eliminować będzie można przez cały rok (nie są to gatunki łowne, więc nie są dla nich przewidziane okresy polowań i okresy ochronne) na podstawie upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego podczas jego wykonywania, tj. po wpisaniu się do książki ewidencji myśliwych na polowaniu indywidualnym. Posiadanie tego dokumentu upoważnia do odstrzału wszystkich zwierząt IAS wskazanych do eliminacji na podstawie Prawa łowieckiego w dowolnej liczbie bez uprzedniego określania konkretnego gatunku i ilości osobników do odstrzału. W upoważnieniu tym dokumentuje się jednakże fakt uśmiercenia każdego osobnika gatunku IAS wskazanego do eliminacji na podstawie Prawa łowieckiego. Obowiązek ten dotyczy również wspomnianej ewidencji. Planowanie czy uzyskiwanie zgody przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego byłoby nieskuteczne, jeżeli dany osobnik nie bytowałby stale na jakimś obszarze, a przecież niektóre omawianych gatunków występują w niskich zagęszczeniach, sporadycznie i szansa na ich ponowne spotkanie jest niewielka. Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii lub dla Polski, co do zasady, nie powinny występować w polskim środowisku, nie można zatem tracić okazji na ich eliminację z uwagi na brak stosownych wpisów w dokumentach. W przypadku inwazyjnych gatunków obcych nie mają zastosowania zasady zrównoważonego zarządzania, nastawionego, jak w przypadku zwierzyny na trwałość populacji i dostępność dla przyszłych pokoleń.

Planowane umożliwienie używania ptaków łowczych do eliminacji gatunków IAS wskazanych do eliminacji na podstawie Prawa łowieckiego, tak jak w przypadku łowienia zwierząt łownych, co obwarowane jest koniecznością uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska, wiązałoby się albo ze zmianą decyzji już wydanych albo zaproponowanie odpowiedniego przepisu przejściowego. Niezależnie, które rozwiązanie by zastosowano, nowe decyzje musiałyby obejmować zarówno gatunki łowne jak i inwazyjne gatunki obce, co wymagałoby rozszerzenia delegacji do wydania przez Ministra Środowiska rozporządzenia w sprawie warunków i trybu wydawania stosownych zezwoleń (art. 42 ust. 11 ustawy – Prawo łowieckie) oraz następnie jego wydanie.

W związku z faktem, że decyzja administracyjna jest zbędnym obciążeniem administracyjnym dla wnioskodawcy i może zniechęcać do działalności sokolniczej i przez to zmniejszać skuteczność zaproponowanego mechanizmu zwalczania gatunków IAS wskazanych do eliminacji na podstawie Prawa łowieckiego w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 21 ust. 1 proponuje się rezygnację z konieczności uzyskania zgody Ministra Środowiska na polowanie z ptakiem łowczym (i eliminację

gatunków IAS wskazanych do eliminacji na podstawie Prawa łowieckiego w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 20 ust. 1).

W odniesieniu do gatunków obcych (nieinwazyjnych) będących jednocześnie gatunkami łownymi, np. bażant, daniel, muflon, konieczne będzie uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw środowiska na wsiedlanie. W tym celu dodaje się stosowną regulację w art. 16 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie. Już w obowiązującej ustawie – Prawo łowieckie, tj. w art. 16 ust. 2 dopuszcza się chów i hodowlę zwierząt łownych, a więc również mających obce pochodzenie, do celów wsiedlania. Sama zgoda na chów i hodowlę do tego celu nie oznacza jednocześnie zgody na wsiedlanie. W ustawie uregulowano zatem tę kwestię.

5) ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122)

Doprecyzowany został przepis, który dopuszcza zabijanie zwierząt w uzasadnionych sytuacjach. Obecnie możliwe jest m.in. „uśmiercanie zwierząt gatunków obcych zagrażających gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przepis ten został doprecyzowany i zawężony tylko do tych gatunków obcych, które zostaną uznane za inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii (listę tych gatunków określają rozporządzenia wykonawcze Komisji Europejskiej) oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski (listę tych gatunków określi Minister Środowiska w drodze rozporządzenia na podstawie ustawy o gatunkach obcych). Dotychczas przepis ten nie określał jednoznacznie, które gatunki uznaje się, że zagrażają gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, wobec czego mógł powodować trudności interpretacyjne. Zaproponowana zmiana umożliwi jednocześnie wdrożenie projektowanej ustawy o gatunkach obcych, np. w przypadku odłowu w środowisku norki amerykańskiej. Uśmiercanie jako sposób postępowania z inwazyjnym gatunkiem obcym może bowiem zostać dopuszczone przez Ministra Środowiska w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o gatunkach obcych. W rozporządzeniu tym zostaną określone m.in. środki eliminacji oraz działania zaradcze wobec tych gatunków, przy zapewnieniu humanitarnego traktowania zwierząt;

6) ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2134, z późn. zm.)

Nowelizacja ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych polegająca na zmianie art. 6 poprzez dodanie nowego ust. 5a upoważni ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia zawierającego szczegółowe wymagania dotyczące przeprowadzania oceny zagrożenia w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu. Umożliwi to transpozycję dyrektywy Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30), w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów genetycznie zmodyfikowanych dla środowiska naturalnego. Państwa członkowskie, w tym Polska mają obowiązek wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 29 września 2019 r.

Do dyrektywy Komisji (UE) 2018/350 włączone zostały najważniejsze elementy wytycznych w sprawie oceny ryzyka środowiskowego przeprowadzanej dla roślin GMO, opracowanych przez Europejski Urząd do Spraw Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w celu dostosowania dyrektywy 2001/18/WE do postępu technicznego. Przy jej tworzeniu wykorzystano również wieloletnie doświadczenie państw członkowskich zdobyte w obszarze oceny zagrożenia GMO dla środowiska. Wszystkie regulacje zawarte w wyżej wymienionej dyrektywie dotyczą szczegółowych zagadnień technicznych takich jak aktualizacja zasad i metodyk przeprowadzania oceny zagrożenia, informacji

wymaganych w przypadku oceny GMO uwalnianych do środowiska lub wprowadzanych do obrotu oraz identyfikacji i etykietowania GMO. Istotny jest podział na dwie odrębne sekcje dotyczące odpowiednio oceny GMO innych niż rośliny GMO i zmodyfikowanych genetycznie roślin (rośliny GMO) – zawierające specyficzne wymagania dla każdej z tych grup organizmów. W wytycznych bierze się pod uwagę siedem konkretnych obszarów ryzyka, które należy uwzględnić w ocenie zagrożenia GMO dla środowiska. W tym celu zaktualizowano strukturę i treść załączników dyrektywy 2001/18/WE aby odzwierciedlić te obszary ryzyka. Należy podkreślić, że wszystkie informacje zawarte w dyrektywie Komisji (UE) 2018/350 ze względu na szybki rozwój technik inżynierii genetycznej mogą podlegać w przyszłości częstym zmianom i dlatego właściwym środkiem jej transpozycji jest rozporządzenie Ministra Środowiska – organu odpowiedzialnego za wymienione wyżej zagadnienia;

7) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. 2017 r. poz. 2138 oraz z 2018 r. poz. 810 i 1616)

W art. 22 ust. 1 rozszerzono katalog określający przesłanki przeprowadzenia granicznej kontroli fitosanitarnej, w przypadku roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów wprowadzanych z państw trzecich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o podejrzenie, że są one inwazyjnymi gatunkami obcymi stwarzającymi zagrożenie dla Unii lub inwazyjnymi gatunkami obcymi stwarzającymi zagrożenie dla Polski, w rozumieniu ustawy o gatunkach obcych;

8) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o ochronie przyrody”

Uzupełniono cele ochrony przyrody w zakresie wpływu gatunków obcych na różnorodność biologiczną. Wprowadzono nowe przepisy dotyczące tworzenia i prowadzenia azyli dla zwierząt, w których będą przetrzymywane m.in. gatunki obce, które zostały zabrane ze środowiska przyrodniczego w ramach ich zwalczania lub zostały przechwycone podczas próby ich nielegalnego wwozu na teren Polski. Część gatunków obcych może być także jednocześnie zaliczana do gatunków, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi lub gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi.

Zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, jednostkami do których mogą być przekazywane zwierzęta, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi zatrzymywane przez właściwe organy są ogrody zoologiczne i ośrodki rehabilitacji zwierząt.

Ogrody zoologiczne bardzo niechętnie zgadzają się na przyjęcie skonfiskowanych zwierząt. Prawdopodobnymi przyczynami mogą być:

- brak możliwości zapewnienia zwierzętom w szybkim czasie odpowiednich warunków zgodnych z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym (Dz. U. z 2005 r. poz. 32), do spełnienia których zobligowane są wszystkie ogrody zoologiczne,

- z uwagi na przeważnie nieznane pochodzenie skonfiskowanych zwierząt osobniki te nie będą przydane w dalszej hodowli w ogrodzie zoologicznym, a także przyjmowanie przez ogród zoologiczny zwierząt o nieznanej historii, nieposiadających badań lekarsko-weterynaryjnych może nieść za sobą konsekwencje w postaci odebrania jednostce statusu placówki zatwierdzonej, uniemożliwiając tym

samym ogrodowi swobodną wymianę zwierząt z innymi zatwierdzonymi placówkami. Zgodnie z dyrektywą Rady 92/65/EWG, przyjmowanie do ogrodu zoologicznego zwierząt, które nie pochodzą z zatwierdzonych podmiotów możliwe jest tylko i wyłącznie za zgodą powiatowego lekarza weterynarii przy zachowaniu warunków kwarantanny bądź na warunkach wskazanych w dodatkowych instrukcjach wydanych przez ten organ.

Z kolei ośrodki rehabilitacji w myśl art. 5 pkt 13 ustawy o ochronie przyrody, są miejscami, w których jest prowadzone leczenie i rehabilitacja zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego. A zatem do tych jednostek powinny trafiać tylko osobniki dziko występujące na terenie kraju, które nadawałyby się do wprowadzenia ich z powrotem do środowiska przyrodniczego. Ośrodki nie są miejscem, w którym powinny być przetrzymywane zwierzęta pochodzące z hodowli. Odrębną kwestią jest także brak w ośrodkach odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej długoterminowe przetrzymywanie zwierząt, a dostępna infrastruktura jest niezbędna do prowadzenia działalności polegającej na udzielaniu pomocy weterynaryjnej rannym zwierzętom.

W związku z tym niezbędne jest powołanie takiej jednostki jak azyl, która będzie ukierunkowana na interwencyjne przyjmowanie zwierząt.

Jednocześnie wyłączono cyrki z katalogu podmiotów zwolnionych z zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków niebezpiecznych.

W chwili obecnej art. 73 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie przyrody umożliwia posiadanie i przetrzymywanie zwierząt gatunków niebezpiecznych w ogrodach zoologicznych, placówkach naukowych prowadzących badania nad zwierzętami, ośrodkach rehabilitacji zwierząt i cyrkach. Osoby fizyczne nie są uprawnione do posiadania i przetrzymywania zwierząt niebezpiecznych z kategorii I, mogą one jedynie posiadać i przetrzymywać zwierzęta niebezpieczne z II kategorii, po uzyskaniu stosownego zezwolenia od właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz po zarejestrowaniu zwierzęcia przez właściwego starostę.

Zaproponowana zmiana odnosząca się do wyłączenia cyrków z katalogu podmiotów zwolnionych z zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków niebezpiecznych, spowodowana jest tym, iż działania związane z prowadzeniem działalności cyrkowej, stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i życia obywateli, dlatego też należy wprowadzić zmiany w obowiązujących przepisach, które zapobiegą niebezpieczeństwu powodowanemu przez tego typu jednostki.

Od czasu wprowadzenia przedmiotowego odstępstwa od zakazów, część osób fizycznych w celu ominięcia przepisu założyło działalność cyrkową oraz uzyskało stosowne zezwolenia od powiatowego lekarza weterynarii, tym samym otwierając sobie drogę do „legalnego” przetrzymywania i posiadania gatunków niebezpiecznych z I kategorii. W związku z tym, spotykamy się obecnie z przypadkami osób trzymających zwierzęta niebezpieczne w domach i na posesjach. Część z tych osób wykorzystuje zwierzęta niebezpieczne do działań „edukacyjnych” lub ekspozycyjnych.

Skala zjawiska jest w chwili obecnej stosunkowo niewielka, natomiast z uwagi na fakt, iż prób zakładania cyrków jest coraz więcej, należy założyć, że problem ten będzie narastał w najbliższej przyszłości. Dane z roku 2016 uzyskane z Głównego Inspektoratu Weterynarii wskazują, że jedynie 8 podmiotów prowadzących działalność cyrkową posiada zwierzęta niebezpieczne z I kategorii, z czego połowę stanowią osoby fizyczne w rzeczywistości nieprowadzące działalności cyrkowej. Każdy z tych podmiotów przetrzymuje 1-2 osobniki z gatunków należących do I kategorii zwierząt niebezpiecznych, dając w efekcie około 10 zwierząt niebezpiecznych, do których odnosiłby się powyższy przepis.

Ponadto w związku z przeniesieniem dotychczasowych przepisów związanych z gatunkami obcymi do nowej ustawy, konieczne było wprowadzenie odpowiednich zmian redakcyjnych;

9) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2018 r. poz. 2081)

Wprowadzono obowiązek zamieszczania informacji w publicznie dostępnym wykazie w zakresie danych dotyczących stwierdzonej obecności inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski oraz informacji pochodzących z wydanych zezwoleń na czynności zakazane wobec inwazyjnych gatunków obcych (obowiązek dotyczy organów wydających zezwolenia w zakresie gatunków obcych) oraz w zakresie zezwoleń na prowadzenie azylu dla zwierząt.

Zmianie uległy również art. 127 ust. 1 i 131 ust. 1 które określają kompetencje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Zostały one rozszerzone o realizację zadań związanych z zapobieganiem wprowadzania do środowiska i przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski w zakresie określonym w ustawie o gatunkach obcych;

10) ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 514, z późn. zm.)

Zaproponowany przepis art. 33 wypełnia wymóg przepisu przejściowego zawartego w art. 32 ust. 3 rozporządzenia UE. Zezwolenie na wprowadzenie do obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej lub przenoszenie na tych obszarach organizmów morskich gatunków należących do gatunku uznanego za inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii, będą zgodnie z przepisami unijnymi cofnięte. Termin na cofnięcie zezwolenia wynosi 2 lata od umieszczenia gatunku na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii. Analogiczny przepis zaproponowano dla inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

11) ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, z późn. zm.)

Do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego będzie należało wykonywanie kontroli urzędowych, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 4.11.2014, str. 35) oraz rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń określonych w ustawie o gatunkach obcych;

12) ustawa z dnia 16 listopada 2006 r o opłacie skarbowej (Dz. U. 2018 poz. 1044, z późn. zm)

Ustalono wysokość opłaty za wydanie zezwolenia na odstąpienie od zakazów w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla UE oraz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski na poziomie 400 zł. Jednocześnie wskazując, iż podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668) oraz zezwolenia dotyczące okazów, które były przetrzymywane przed wejściem w życie przepisów UE - zwolnione są z tej opłaty.

Przepisy przejściowe

W związku ze zmianą brzmienia art. 73 ust. 2 oraz uchyceniem art. 120 ustawy o ochronie przyrody, zachodzi potrzeba wprowadzenia przepisów przejściowych zarówno dla osobników przebywających w cyrkach, jak i do gatunków obcych, które objęte były dotychczasową regulacją zawartą w art. 120 tej ustawy.

Przewidziano zachowanie ważności zezwoleń wydanych na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, w zakresie gatunków, które zostaną wymienione na liście inwazyjnych gatunków obcych stawających zagrożenie dla Polski (zezwolenia te zachowają ważność przez okres na jaki zostały wydane) oraz na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej (zezwolenia te zachowają ważność do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o gatunkach obcych).

Dodatkowo, z uwagi na różnice w posługiwaniu się pojęciami z zakresu gatunków obcych zawartych w ustawie o ochronie przyrody, a pojęciami używanymi w projektowanej ustawie, a wynikającymi z regulacji unijnych, w art. 44 projektowanej ustawy przesądzono wprost, iż rozmnażanie gatunków, które zostaną wymienione w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 1, uznaje się za równoważne z zezwoleniem na dopuszczanie do rozmnażania tych gatunków, wydanym na podstawie art. 8 ust. 1 projektowanej ustawy. Identyczną zasadę wprowadzono również w odniesieniu do oferowania do sprzedaży lub zbywania gatunków, które należy uznać za równoważne z zezwoleniem na wprowadzanie do obrotu tych gatunków.

Utrzymano również w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie uchylanego art. 120 ust. 2f ustawy o ochronie przyrody. Przedmiotowe rozporządzenie będzie obowiązywało do czasu wydania rozporządzenia na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o gatunkach obcych, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Proponowany termin wejścia w życie projektowanych przepisów to 1 stycznia 2020 roku, za wyjątkiem art. 37, którego wejście w życie zaplanowano w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. Wskazany termin wynika z konieczności umożliwienia zapewnienia finansowania działań wynikających z projektowanej ustawy, a także daje możliwość podmiotom zainteresowanym np. uzyskaniem zezwolenia na odstępstwa od zakazów określonych w art. 7 na zapoznanie się z wymogami prawa. Natomiast, art. 37 projektowanej ustawy dotyczy wprowadzenia zmian w ustawie o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych wynikających z konieczności wdrożenia dyrektywy Komisji (UE) 2018/350 (zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego), który upływa w dniu 29 września 2019 r. Wskazany artykuł nakłada na Ministra Środowiska obowiązek wydania rozporządzenia, które w sposób szczegółowy będzie określało wytyczne, metodologię oraz tryb przeprowadzania oceny zagrożenia, w przypadku zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska lub wprowadzenia do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych. W tym miejscu należy nadmienić, że od 2004 r. nie został złożony w Polsce żaden wniosek na wprowadzenie do obrotu a od 2014 r. również żaden wniosek dotyczący zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska

Reasumując, zaproponowany termin wejścia w życie projektowanej ustawy stanowi połączenie możliwe szybkiego spełnienia wymogów wynikających z zobowiązań międzynarodowych RP, z realnymi możliwościami zapewnienia faktycznego wykonania nowych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy o gatunkach obcych przez wskazane w ustawie podmioty

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych, a także przepisów technicznych podlegających procedurze notyfikacji wymaganej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z przepisami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Z up. Ministra
SEKRETARZ STANU

Małgorzata Golińska

Zastępca Dyrektora
Departamentu Ochrony Przyrody

Wojciech Hurkała
17.04.2014

Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska

Maja Kosteradzka-Arabik

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o gatunkach obcych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Golińska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Konserwator Przyrody</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Dalbiak, Dyrektor Departamentu Ochrony Przyrody MŚ, tel. 22 369 2580, agnieszka.dalbiak@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 05.04.2019 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 4.11.2014, str. 35)</p> <p>Nr w wykazie prac UC106</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany problem

Inwazyjne gatunki obce (invasive alien species – IAS) wywierają znaczący wpływ na różnorodność biologiczną - są jedną z głównych i coraz częstszych przyczyn jej utraty, zwłaszcza wymierania gatunków. Mają także wpływ na sferę społeczną i gospodarczą, w tym leśnictwo i rolnictwo. Wagę wpływu inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną dostrzeżono w skali globalnej - zwalczanie ich stanowi 9 cel sformułowany w Planie strategicznym na lata 2010-2020, który został przyjęty podczas 10. posiedzenia Konferencji Stron w Nagoi w 2010 r. Przedmiotowe zagadnienia zostały przeanalizowane również w odniesieniu do obszaru Unii Europejskiej. Oszacowano, że z ponad 12000 gatunków obcych występujących w środowisku europejskim 10–15 % rozmnożyło się i rozprzestrzeniło, powodując szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne, które kosztują Unię Europejską co najmniej 12 mld EUR rocznie i stale rosną, dlatego zwalczanie IAS stało się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. W przyjętej przez Komisję Europejską w maju 2011 r. Strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. zwalczanie IAS jest jednym z głównych 6 celów, których realizacja w tej perspektywie czasowej ma zahamować utratę różnorodności biologicznej i zmniejszyć kluczowe zagrożenia dla przyrody i usług ekosystemowych w Unii Europejskiej. Podstawowym instrumentem realizującym ten cel Strategii jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”. Rozporządzenie UE 1143/2014 weszło w życie 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z tą regulacją na państwach członkowskich ciąży obowiązek ustanowienia ram prawnych na poziomie kraju dla działań służących zapobieganiu niepożądanemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną zamierzonego i niezamierzonego wprowadzania i rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla Unii oraz minimalizowanie i łagodzenie tego oddziaływania

Tło problemu

W Polsce funkcjonuje system zwalczania gatunków obcych. Zasady jego funkcjonowania reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.). Organem wdrażającym system jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Niemniej rozporządzenie UE 1143/2014 wprowadza bardziej kompleksowe podejście do zagadnienia zwalczania inwazyjnych gatunków obcych oraz ujednolica je na poziomie Unii Europejskiej poprzez, m.in. listę gatunków inwazyjnych obcych dla całej Unii Europejskiej, kontrole unijnych granic, raportowanie, wzajemne powiadamianie, współpracę pomiędzy państwami.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Dostosowanie krajowego systemu zwalczania gatunków inwazyjnych obcych do kompleksowego podejścia Unii Europejskiej, w tym utworzenie sprawnej platformy raportowania i informowania KE oraz innych państw członkowskich wymaga zmian krajowych ram instytucjonalnych i proceduralnych tak, by zapewniały spełnianie nowych wymogów i kompatybilność z systemem Unii Europejskiej. Konieczność organizacyjnego i merytorycznego dostosowania się do systemu europejskiego wymaga szeregu zmian na poziomie legislacyjnym – jak wprowadzenie do polskiego prawa nowych pojęć, określenie właściwości i zadań organów administracji publicznej. Dotychczasowe przepisy dotyczące gatunków obcych reguluje art. 120 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Uaktualnienie ich aby zapewnić dostosowanie do rozporządzenia UE 2243/2014 będzie wykraczało poza art. 120 ustawy o ochronie przyrody. Natomiast zmiana tej ustawy byłaby rozległa i konieczne byłoby nowelizowanie całego aktu prawnego. Dlatego zdecydowano się na przygotowanie osobnej ustawy.

Projekt ustawy wprowadzi do polskiego porządku prawnego nowe definicje (m.in. inwazyjny gatunek obcy, działania zaradcze, eliminacja) i sposób postępowania z gatunkami zagrażającymi Unii Europejskiej. Określi także organy zajmujące się wydawaniem zezwoleń, monitorowaniem, zarządzaniem inwazyjnymi gatunkami obcymi, czy prowadzeniem kontroli granicznych. Zakłada się, że realizacja dodatkowych zadań, określonych w rozporządzeniu nr 1143/2014, będzie prowadzona przez organy

wykonujące dotychczas obowiązki w analogicznym zakresie – Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, regionalne dyrekcje ochrony środowiska, a w zakresie kontroli granicznych – służbę celno-skarbową oraz inspekcję weterynaryjną oraz ochrony roślin i nasiennictwa. Określone zostaną również sankcje za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014.

Wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla UE zawarty jest w rozporządzeniach wykonawczych Komisji UE, kolejno: w rozporządzeniu nr 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. (37 gatunków) oraz nr 2017/1263 z dnia 12 sierpnia 2017 r. (12 gatunków). Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Polski określone zostaną w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska, które zostało przewidziane w art. 20 ust. 1 projektowanej ustawy

Wprowadzenie rozwiązań pozwalających na należyte wykonanie zadań i obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 1143/2014 będzie wiązało się z nałożeniem na administrację rządową i nadzorowane przez nią organy nowych zadań ciągłych (szczegółowo rozpisanych w pkt. 4). W związku z powyższym niezbędne jest utworzenie specjalistycznej kadry w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska, urzędach morskich, oraz w służbach inspekcyjno-celnych. Zatrudnione osoby będą zajmowały się koordynacją zadań związanych z przeprowadzaniem działań zaradczych, obsługą centralnego rejestru o inwazyjnych gatunkach obcych, prowadzeniem kampanii informacyjnych, wydawaniem zezwoleń na odstępstwa od zakazów w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych, a w przypadku etatów GDOŚ dodatkowo koordynowały kontakty z UE, prowadziły proces legislacyjny rozporządzeń wykonawczych oraz przygotowały projekty planów działań dotyczących dróg przenoszenia inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski.

Oczekiwanym efektem rekomendowanych rozwiązań jest eliminacja lub zminimalizowanie negatywnego wpływu wybranych gatunków IAS na rodzimą przyrodę, usługi ekosystemowe, gospodarkę oraz ludzkie zdrowie dzięki działaniom o charakterze międzynarodowym i transgranicznym. Równoczesne stosowanie skutecznych środków w państwach UE wzmacnia skuteczność poszczególnych krajowych rozwiązań.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Państwa członkowskie UE obecnie są na różnych etapach przygotowywania uzupełniających legislacji krajowych. Polska posiada informację na temat systemów prawnych funkcjonujących w 7 krajach (Austrii, Czechach, Estonii, Finlandii, Holandii, Słowenii i Słowacji). Niektóre państwa UE, podobnie jak Polska, miały wcześniej własne systemy zwalczania IAS, dla innych zagadnienie to jest zupełnie nowe. Z posiadanej wiedzy wynika, że cztery państwa: Austria, Estonia, Finlandia i Holandia mają już wdrożone systemy IAS, ale każde w inny sposób. Austria wdraża je na poziomie regionalnym, przy czym każdy region wybierał, czy nowelizuje istniejące prawo, czy uchwała nowy akt. Finlandia uchwaliła nową ustawę do spraw inwazyjnych gatunków obcych, a Holandia i Estonia nowelizowały prawo o ochronie przyrody.

Pozostałe kraje, tak jak Polska, prowadzą jeszcze prace i uzgodnienia dotyczące legislacji. Słowenia i Czechy dotąd nie miały własnego systemu zwalczania IAS. Oba te kraje są na etapie nowelizacji ustaw o ochronie przyrody. Słowacja, podobnie jak Polska, ma system oparty na krajowej liście gatunków obcych i regulacjach w ustawie o ochronie przyrody.

Poniżej przedstawiony jest przykład ustawy obowiązującej w Finlandii od 1 stycznia 2016 r.

Ustawa ta ma na celu wdrożenie rozporządzenia nr 1143/2014 oraz zawiera inne przepisy, które mają na celu ograniczenie negatywnych skutków ze strony gatunków obcych. Zawiera ona ogólny zakaz przetrzymywania itp. gatunków obcych w taki sposób, że mogłyby przeniknąć do środowiska. Przepis ten nie dotyczy określonych przypadków. Ponadto wprowadzony został nakaz podejmowania przez posiadacza nieruchomości racjonalnych działań, aby usunąć lub kontrolować unijny lub krajowy gatunek inwazyjny (z wyjątkiem ptaków i ssaków), o ile mógłby on spowodować poważne zagrożenie. W odniesieniu do przedsiębiorców wprowadzono dodatkowo nakaz, aby produkty lub materiały będące przedmiotem handlu nie zawierały unijnych lub krajowych inwazyjnych gatunków obcych, które mogłyby przeniknąć poza teren zarządzany przez przedsiębiorcę. Inwazyjne gatunki ptaków i ssaków są zwalczane na podstawie prawa łowieckiego. W Finlandii Minister Rolnictwa i Leśnictwa kieruje i nadzoruje wdrożenie rozporządzenia nr 1143/2014, we współpracy z Ministrem Transportu i Komunikacji oraz Ministrem Środowiska. Wskazano także instytucje publiczne odpowiedzialne za m.in. wdrażanie rozporządzenia nr 1143/2014 i ustawy, podejmowanie decyzji w sprawie szybkiej eliminacji, kontrole wwozu gatunków, dostarczanie ekspertyz oraz wydawanie zezwoleń i kontrole podmiotów, które otrzymały zezwolenie. Ustawa wprowadza zakazy w stosunku do krajowych gatunków inwazyjnych oraz delegację do wydania rozporządzenia. W drodze rozporządzenia można ustanowić dalsze przepisy (np. zawartość wniosku o wydanie zezwolenia), zwolnić z zakazów lub nakazów ustawowych w części kraju, dla pewnych działań, jeżeli zakaz lub nakaz nie ma wpływu na zmniejszenie zagrożenia ze strony krajowego gatunku inwazyjnego. Centrum Rozwoju Gospodarczego, Transportu i Środowiska zostało upoważnione do nakazania m.in.: wstrzymania działalności powodującej naruszenie przepisów; usunięcia ze środowiska gatunku inwazyjnego lub gatunku obcego, który został celowo wprowadzony lub przeniknął do środowiska w wyniku zaniedbania; wypełnienia obowiązku usunięcia lub kontroli gatunku; zniszczenia okazu przetrzymywanego. Organ ten powinien nałożyć warunkową karę grzywny lub zlecić wykonanie działań na koszt podmiotu, chyba że jest to w sposób jednoznaczny zbędne. Ustawa określa również przepisy karne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie (nowe obowiązki)
Minister Środowiska	1		- nadzorowanie wdrażania rozporządzenia nr 1143/2014, - akceptowanie raportu przygotowanego przez GDOŚ na temat

			wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014.
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1		<ul style="list-style-type: none"> - przekazywanie Komisji Europejskiej co 6 lat raportu na temat wdrożenia rozporządzenia nr 1143/2014, - wydawanie i kontrola zezwoleń dotyczących inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej, - przekazywanie informacji i współpraca z Komisją Europejską i państwami członkowskimi, - składanie wniosków do Komisji Europejskiej o włączenie gatunków obcych na listę inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej, - wykonywanie analiz ryzyka i innych opracowań wymaganych rozporządzeniem nr 1143/2014, - stworzenie i prowadzenie centralnego rejestru danych; - podejmowanie decyzji w sprawie sposobu zarządzania inwazyjnymi gatunkami obcymi zagrażających Unii Europejskiej.
Regionalny dyrektor ochrony środowiska	16		<ul style="list-style-type: none"> - kontrole w zakresie spełniania warunków przetrzymywania inwazyjnych gatunków obcych, - przyjmowanie zgłoszeń od wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast o stwierdzeniu występowania gatunków z listy inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub listy gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski, - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących w rezerwach przyrody i obszarach Natura 2000, - monitorowanie skuteczności działań zaradczych, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia inwazyjnego gatunku obcego do środowiska, - przekazywanie informacji od innych podmiotów np. regionalnych dyrekcji lasów państwowych - przekazywanie informacji do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i współpraca z innymi podmiotami.
Dyrektorzy parków narodowych	23		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących w parkach narodowych - eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski występujących w parkach narodowych oraz monitorowanie jej skuteczności - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia inwazyjnych gatunków obcych do środowiska.
Dyrektorzy urzędów morskich	3		<ul style="list-style-type: none"> -eliminacja ze środowiska lub izolacja gatunków o małej liczebności występujących na liście inwazyjnych gatunków obcych zagrażających Unii Europejskiej lub liście gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski występujących na obszarach morskich oraz monitorowanie jej skuteczności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych, uznanych za inwazyjne gatunki obce rozprzestrzenione na szeroką skalę, - prowadzenie postępowań w sprawie nakazania podjęcia działań w przypadku uwolnienia inwazyjnych gatunków obcych do środowiska.
Regionalni dyrektorzy lasów państwowych	16		<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na terenach im podległych oraz w leśnych rezerwach, parkach krajobrazowych, obszarach Natura 2000
Gminy	2478	Główny Urząd Statystyczny 2016 r.: Powierzchnia i ludność w	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na

		przekroju terytorialnym 2016	teren gminy w pozostałym zakresie.
Zarządcy obwodów łowieckich	2559 kół łowieckich	Główny Urząd Statystyczny 2016 r.: Leśnictwo 2016	- współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności, - współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy stosowaniu działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych występujących na obszarach będących w dzierżawie.
Marszałkowie województwa	16		- współpraca z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska przy eliminacji ze środowiska inwazyjnych gatunków obcych o małej liczebności z obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych, - stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do ptaków i ssaków inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na obszarze chronionego krajobrazu i w parku krajobrazowym.
PGW Wody Polskie			- stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, występujących na obszarze swojego działania.
Posiadacze nieruchomości gruntowych	brak danych		- stosowanie działań zaradczych w odniesieniu do: gadów, płazów, ryb i innych organizmów wodnych występujących w akwenie, lądowych bezkręgowców i roślin inwazyjnych gatunków obcych szeroko rozprzestrzenionych, - obowiązek uzyskiwania zezwolenia na czynności zakazane dotyczące inwazyjnych gatunków obcych, które można uzyskać tylko w określonych przypadkach.
Służba Celno-Skarbowa	16	www.mf.gov.pl	- kontrole urzędowe towarów z inwazyjnymi gatunkami obcymi

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

1. W ramach konsultacji publicznych projekt został przesłany do:

- 1) Komitetu Ochrony Przyrody PAN;
- 2) Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski;
- 3) Rady Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów;
- 4) Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce;
- 5) Centrum Prawa Ekologicznego;
- 6) Instytutu Botaniki PAN;
- 7) Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB;
- 8) Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie
- 9) Instytutu Ochrony Roślin – PIB;
- 10) Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie;
- 11) Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego;
- 12) Muzeum i Instytutu Zoologii PAN;
- 13) Państwowego Instytutu Weterynaryjny – PIB w Puławach;
- 14) Polskiej Akademii Nauk;
- 15) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 16) Uniwersytetu Gdańskiego;
- 17) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 18) Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 19) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 20) Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu;
- 21) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- 22) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;
- 23) Uniwersytetu Śląskiego;
- 24) Uniwersytetu Warszawskiego;
- 25) Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie;
- 26) Zakładu Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszu PAN;
- 27) Klubu Przyrodników;
- 28) Ligi Ochrony Przyrody;
- 29) Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków;

- 30) Polskiego Związku Akwarystów;
- 31) Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych;
- 32) Polskiego Związku Łowieckiego;
- 33) Polskiego Związku Wędkarskiego;
- 34) Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- 35) Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”;
- 36) WWF Polska;
- 37) Związku Szkółkarzy Polskich;
- 38) Związku Gmin Wiejskich RP;
- 39) Unii Metropolii Polskich;
- 40) Unii Miasteczek Polskich;
- 41) Związku Miast Polskich.

2. W ramach opiniowania projekt został przesłany do:

- 1) Marszałków Województw;
- 2) Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska;
- 3) Dyrektorów Parków Narodowych;
- 4) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- 5) Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”;
- 8) Instytutu Badawczego Leśnictwa;
- 9) Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

3. Projekt został również przesłany do reprezentatywnych organizacji pracodawców:

- 1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Konfederacji „Lewiatan”;
- 3) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 4) Związku Pracodawców Business Centre Club;
- 5) Związek Pracowników i Pracodawców.

4. Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, projekt podlegał opiniowaniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która wydała opinię pozytywną w dniu 3 kwietnia 2019 r. Projekt nie dotyczy natomiast problematyki praw i interesów związków zawodowych, w związku z czym nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych. Projekt nie dotyczy także spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,701	0,701	0,691	0, 691	0, 691	0, 691	0, 691	0, 691	0, 691	0, 691	0, 691	7,621
budżet państwa (z tytułu PIT)	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,605
ZUS	0,428	0,428	0, 428	0, 428	0, 428	0, 428	0, 428	0, 428	0, 428	0, 428	0, 428	4,708
NFZ	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	0,108	1,188
Fundusz Pracy	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,034	0,374
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,011
JST (pozwolenia)	0,020	0,020	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,130
JST (z tytułu PIT)	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,055	0,605
Wydatki ogółem	1,879	1,659	1,1659	1,1659	1,1659	1,1659	1,1659	1,1659	1,1659	1,1659	1,1659	18,469
budżet państwa	1,879	1,659	1,659	1,659	1,659	1,659	1,659	1,659	1,659	1,659	1,659	18,469
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	-1,178	-0,958	-0,968	-0,968	-0,968	-0,968	-0,968	-0,968	-0,968	-0,968	-0,968	-10,848
budżet państwa (łącznie z PIT,ZUS,NFZ,FP,FGŚP, pozwolenia)	-1,253	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-1,033	-11,583
JST	0,075	0,075	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,065	0,735

Źródła finansowania	<p>Wdrożenie projektu będzie wiązało się ze skutkami finansowymi dla budżetu państwa, m.in. w zakresie ustanowienia systemu monitoringu, usuwania inwazyjnych gatunków obcych, wdrażania planów zarządzania drogami przedostawiania się gatunków inwazyjnych, wprowadzenia kontroli granicznej dla tych gatunków. Przyjęto, iż skutki finansowe dla budżetu państwa związane z wdrożeniem rozporządzenia UE nr 1143/2014 do polskiego porządku prawnego, będą dotyczyły zwiększenia zasobów kadrowych o: 18 etatów starszego specjalisty (2 GDOŚ i po jednym w RDOŚ), 3 etaty w Urzędach Morskich, 1 etat w Krajowej Administracji Skarbowej. Należy przy tym wskazać, iż jest to warunek niezbędny i minimalny do obsługi systemu zwalczania inwazyjnych gatunków obcych w Polsce. Planowana wysokość środków na wynagrodzenia nowych pracowników w GDOŚ, RDOŚ, KAS i urzędach morskich powinna znaleźć się w limicie wydatków budżetowych od roku 2020 przyznanych każdemu z właściwych dysponentów (etaty GDOŚ i RDOŚ: minister właściwy do spraw środowiska – część budżetowa 41; etaty DUM: minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, gospodarki wodnej, rybołówstwa – część budżetowa 21; etat KAS: minister właściwy do spraw budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych – część budżetowa 19)).</p> <p>Niektóre z obowiązków wynikających z rozporządzenia UE nr 1143/2014 (m.in. opracowanie analizy dróg przedostawiania się inwazyjnych do środowiska, opracowanie i wdrożenie planów dla dróg priorytetowych, stworzenie centralnego rejestru danych, zwalczanie wybranych gatunków w ramach działań pilotażowych) zostanie sfinansowanych w ramach projektu pt. „Opracowanie zasad kontroli i zwalczania inwazyjnych gatunków obcych wraz z przeprowadzeniem pilotażowych działań i edukacją społeczną”. Projekt ten jest realizowany w latach 2016-2021 przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska i współfinansowany przez Unię Europejską z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.4 „Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna”.</p> <p>Zakłada się, że zadania wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego będą wykonywane w ramach zadań własnych.</p> <p>Na obecnym etapie trudno oszacować jest wydatki gmin w związku z wycieciem w życie projektowanej ustawy gdyż nie ma dostępnych danych na temat powierzchni i liczby gatunków, które będą podlegały działaniom zaradczym. Tylko populacje gatunków podlegających szybkiej eliminacji będą usuwane w całości. W większości będą to gatunki, niewystępujące obecnie w Polsce, nie można więc oszacować ewentualnych kosztów ich zwalczania gdy się pojawią. Gatunki szeroko rozprzestrzenione w zależności od ich liczebności będą podlegały eliminacji lub kontroli, wobec tego również nie jest możliwe określenie kosztu tych działań.</p> <p>Niemniej podmioty na które nałożonych projektowaną ustawą nowe zadania, po opracowaniu stosownych programów, mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a podmioty chcące prowadzić azyl dla zwierząt mogą dodatkowo występować o środki do regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, jednostek samorządu terytorialnego oraz korzystać ze środków przewidzianych dla organizacji pożytku publicznego</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dochód przyjęto na podstawie ustalonej w projekcie ustawy opłaty za wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w niej określonych, która wynosi 400 zł. Przyjąć należy, że w początkowych latach 2019-2020 przychód z tego tytułu będzie największy (po 50 zezwoleń rocznie) z uwagi na nałożenie nowego obowiązku na posiadaczy okazów inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii lub stwarzających zagrożenie dla Polski, później – z uwagi na długość życia tych okazów potrzeba wystąpienia o zezwolenie zmaleje i będzie utrzymywała się na średnim poziomie (25 zezwoleń rocznie). Jednocześnie należy wskazać, że w związku z projektowaną ustawą nie powstaną ubytki we wpływach do budżetów gmin, ponieważ zezwolenia, które dotychczas były wydawane na podstawie art. 120 ustawy o ochronie przyrody, będą wydawane na podstawie art. 8 ustawy o gatunkach obcych, a opłata skarbową wzrośnie z 82 zł do 400 zł za wydanie zezwolenia.</p> <p>Koszty wynagrodzeń przedstawione w powyższych kalkulacjach wiążą się z wydatkami po stronie budżetu państwa i zostały oszacowane na podstawie następujących założeń, uwzględniając konieczność pozyskania osób z doświadczeniem i wiedzą specjalistyczną:</p> <p>Wynagrodzenie ogółem brutto na jednego pracownika GDOŚ przyjęto szacunkowo w wysokości 65 000 zł/rok.</p> <p>Do przychodu pracowników należy dodać obciążenia pracodawcy dotyczące składek ZUS tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubezpieczenie emerytalne – 9,76%, • ubezpieczenie rentowe – 6,50%, • ubezpieczenie wypadkowe – 0,93%, • Fundusz Pracy – 2,45%, • FGŚP – 0,10% <p>razem – 19,74%</p> <p>W związku z powyższym koszty 1 etatu wyniosą:</p> $65\,000\text{ zł} + (65\,000\text{ zł} \times 0,1974) = 65\,000\text{ zł} + 12\,831\text{ zł} = 77\,831\text{ zł}$ <p>Za rok „0” funkcjonowania ustawy przyjęto rok 2020.</p> <p>W przypadku wynagrodzeń w RDOŚ przyjęto przeciętne miesięczne wynagrodzenie całkowite w RDOŚ, które wynosi 5 280 zł brutto - „Sprawozdanie Szefa Służby Cywilnej o stanie służby cywilnej i o realizacji zadań tej służby w 2017 roku” (marzec 2018 r.)</p>

		Przeciętne roczne wynagrodzenie całkowite: 5 280 x 12 miesięcy = 63 360 zł/os/rok Koszt zatrudnienia 1 osoby: 63 360 + (63 360 x 0,1974) = 75 867,26 zł/os/rok Koszt zatrudnienia 16 osób: 75 867,26 x 16 osób = 1 213 876,16 zł/rok W przypadku pierwszego roku funkcjonowania ustawy (2020 r.) do kosztów wynagrodzeń należy dodać dodatkowe koszty: zakupu komputerów, szkoleń specjalistycznych i koszty materiałów, które szacuje się na kwotę 10 000 zł/os. Koszty wynagrodzeń dla Urzędów Morskich oraz Krajowej Administracji Skarbowej zostały wyliczone na podstawie wynagrodzeń przedstawionych w Sprawozdaniu Szefa Służby Cywilnej o stanie służby cywilnej i o realizacji zadań tej służby w 2017 roku” (marzec 2018 r.). Szczegółowe wyliczenia zostały zamieszczone w Załączniku I						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie(0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	Duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0,958	0,958	0,968	0,968	0,968	0,968	10,628
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	Duże przedsiębiorstwa	brak						
	Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	brak						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak						
	Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze							
Niemierzalne	Przedsiębiorstwa (w tym MŚP), instytucje i organizacje	brak						
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	brak						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Projekt ustawy ma na celu wdrożenie rozporządzenia UE nr 1143/2014, które obowiązuje wszystkie państwa UE jednakowo, w związku z tym nie przewiduje się wpływu na konkurencyjność gospodarki. Ponadto właściciele nieruchomości będą mogli sami stosować działania zaradcze wobec inwazyjnych gatunków obcych rozprzestrzenionych na szeroką skalę lub zwrócić się o to do gminy. Będą oni jedynie zobowiązani do powiadomienia gminy o stanowiskach tych gatunków na swoich nieruchomościach. Ustawa określa także dokładną procedurę wydawania zezwoleń na odstępstwo od zakazów w odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych. Natomiast lista inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, w tym zwierząt domowych lub hodowlanych, które będą podlegały obostrzeniom, jest określana w ramach Komitetu państw członkowskich działającego przy Komisji Europejskiej i ogłaszana w formie rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej. Natomiast lista gatunków zagrażających różnorodności biologicznej Polski określana będzie w rozporządzeniu Ministra Środowiska.</p> <p>Wobec powyższego przepisy ustawy mogą mieć nieznaczny wpływ na przedsiębiorców (np. hodowców zwierząt lub roślin) lub osoby prywatne w szczególności w zakresie wprowadzenia ograniczeń w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska, sposobu wdrożenia obowiązków wskazanych w prawie Unii Europejskiej (np. dotyczących zwalczania gatunków, uzyskania zezwoleń, informowania organów o stanowiskach gatunków) oraz określenia procedur administracyjnych.</p> <p>Ponadto ze względu na fakt, że inwazyjne gatunki obce, których dotyczy ta regulacja, oddziałują często niekorzystnie także na gospodarkę (np. rdestowce, barszcze kaukaskie), ich zwalczanie w tym aspekcie pozytywnie wpłynie na działalność gospodarczą.</p>						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒								

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz Zmiany obciążeń regulacyjnych zostały określone w pkt 4 OSR. Wynikają one z rozporządzenia UE nr 1143/2014 oraz potrzeby zapewnienia odpowiednich działań zaradczych dla gatunków z listy gatunków obcych zagrażających różnorodności biologicznej Polski.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Regulacje wpłyną pozytywnie na rozwój miejsc pracy związanych ze zwalczaniem inwazyjnych gatunków obcych przez przedsiębiorstwa. Nie jest możliwe oszacowanie ilościowej przedmiotowej zmiany.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Regulacja wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne w państwach członkowskich przez ustalenie skutecznych, proporcjonalnych i ekonomicznie uzasadnionych działań eliminujących gatunki inwazyjne obce na etapie wczesnej inwazji lub poddające je działaniom zaradczym w przypadku inwazji na szeroką skalę. Regulacja wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi, gdyż projektowana ustawa będzie obejmować swoimi regulacjami gatunki barszczy, które działają silnie parząco na skórę człowieka.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowane wejście w życie ustawy to 1 stycznia 2020 r za wyjątkiem art. 37, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Zgodnie z rozporządzeniem UE nr 1143/2014, do dnia 1 czerwca 2019 r., a następnie co sześć lat Polska będzie przekazywała do Komisji Europejskiej raport ze stanu wdrażania tego rozporządzenia, w tym w zakresie stosowania regulacji zawartych w projekcie ustawy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Załącznik I Wyliczenia dla GDOŚ, RDOŚ, UM, KAS		

Z up. Ministra
SEKRETAŃSTWO

Margorzata Golinska
Margorzata Golinska

Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska

Maja Kościńska-Arabik
Maja Kościńska-Arabik

Zastępca Dyrektora
Departamentu Ochrony Przyrody

Wojciech Hurkula
Wojciech Hurkula
17.04.2019
8